

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken 9 K., 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

A közgyűlés mizériái.

Válasz a levélre.

Ha már úgy hozta magával a sors, hogy a nagy nyilvánosság előtt levelezzünk, csak levelezzünk, kedves jó barátom. Jánosi Zoltán! Próbáljuk megértetni és megérteni egymást, ha különböző légkörökbe jutottunk is. Azonban egyre nagyon kérlek: ne haragudjunk azért egymásra! Én így teljesítem a város közönsége iránti kötelességemet, te meg úgy; én sem vonom kétségbe a te jóhiszeműségedet, te sem az enyémet; te a magad módja szerint harcolsz, én is a magamé szerint; ám nem szükséges doronggal mennünk egymásnak, mert ezzel nemcsak magunkban teszünk kárt, hanem azokban a szent célokban is, melyeket szolgálunk.

És te mégis haragszol. Nagyon hevesen rontasz nekem becses leveledben, bár itt-ott úgy látszik, hogy vissza akarod tartani magadat. Zoltán, Zoltán! te elveszítetted a pert, mert aki haragszik, annak nincs igaza. Nekem pedig igazam van, de nem azért, mert nem haragszom, hanem azért, mert mindaz, a mit megírtam, e városban immár a köztudatban él s az én írásaim és szavaim csak visszhangjai ennek a köztudatnak. És ezzel a visszhanggal szemben harsoghatsz te már akármit, nem ad az más visszhangot, mert a rossz ügy védelmét célzó tövedések szavai megtörnek az igazság közsírtján és a helyett, hogy ez a közsírt visszhangoznék rájuk, akkor, amikor te oda-

kiáltod, hogy igaz, igaz, igaz, ezer ajak kiáltja vissza a szírt mögül, hogy nem igaz, nem igaz, nem igaz!

Mert ugyan ki fogja elhinni neked, hogy én mult vasárnapi cikkemben, amely részéről azt az ominózus nyilatkozatot provokálta, megakartalak gyanusítani, vagy meg is gyanusítottalak azzal, hogy amikor a Mezőgazdasági Gépgyár részére a pótdómentességet megszavaztad, ezt önérdékből tetted? Nem, kedves barátom, ezt senki sem fogja elhinni még neked sem, nem pedig első sorban azért, mert téged ilyen gyanu nem érhet, másodsorban pedig azért nem, mert az ilyen gyanusítás az én részemről is ki van veled szemben zárva. Imétem tehát, hogy a legteljesebb mértékben igaztalan voltál akkor, amikor e miatt ellenem zúdultál és ha mégis ezt tetted, — már bocsáss meg — azt kell gondolnom, hogy csak azért tetted, hogy úgynevezett „fégyver- vagy munkatársaidal” azonosítani akartad magadat. Rám utattam erre előző cikkemben is, mikor lefestettem azt a nem hozzád illő szerepet, amelyet azok a te „munkatársaid” neked juttattak. Azt írod leveledben, hogy én ezzel hülyének tartalak és állítalak. Nem, kedves barátom, ez távol áll tőlem. Én téged nagyon is okos embernek ismerlek, de mint minden okos ember, te is csak véges lény vagy és így te sem vagy ment a tövedésektől, amelyekbe annál is inkább és annál gyakrabban beleesel, mert módfelett hiszékeny is vagy. Ezt az állításomat a te életeredből vett példákkal is tudnám bizonyítani, de ez a nyilvánosság elé nem tartozik. Ha majd elmegyek hozzád, vagy te eljössz hozzám, a példákat is a szemembe mondom. Mert én neked mindig őszinte barátod voltam és vagyok.

Arról azonban tanuságot teszek a nyilvánosság előtt is, hogy te nem vagy hű és nem a tömjenezésért és tapsokért teszed, amit teszel. Am engedd meg nekem is, hogy én sem a népszerűséget hajhászom, ép oly kevéssé, mint amily

kevéssé volt szándékomban valaha csak egyszer is sebet ütni a te baráti szíveden. Tudod te jól, hogy én küzdelmeimmel főbb ellenséget szerettem magamnak, mint barátot és azt is tudod, hogy ezek az én ellenségeim épen többnyire a te „munkatársaid” közül valók, kiket te most a saját személyed hozzáadásával is védelmedbe vettél. Mond meg hát, melyikünk ütött sebet a másik szívére, én-e, a ki ellenfeleimmel jól megfontolt küzdelemből harcolok, vagy te, a ki ugyanazokat azzal a rózsaszínű fátyollal a szemeidre fedezed? Hej, Zoltán, most már nem is a rózsaszínű fátyol van a te szemeidre, hanem fekete pápaszem, a melyet „munkatársaid” tettek oda azért, hogy engem, leghívebb pártasodat, feketépek láss.

Oh, ők a hófehérek! Három éve küzdök az ellen a rendszer ellen, melyet e városban meghonosítottak. Te is tudod ezt jól, tudad már régen és csak most veszed észre. De tudják ezt e város minden rendű és rangú lakosai is és te mégis azt kiáltod felém, hogy nevezzem meg őket és ne gyanusítsak általánosságban! Három év óta miért mondom és írod ezt nekem te, Zoltán, csak ma először? Hiszen százszor kijelentettem előtted, hogy én rendszer ellen harcolok és nem szemelyek ellen s ha a rendszer elpusztul, pusztulnak majdan véle a személyek is. És aztán: nem ismeri-e őket mindenki ebben a városban? Kérdezd meg a sarki hordárt vagy az utszéli favágót, azok is elismerik azokat a törvényhatósági bizottsági tagokat név szerint, akik üzleti összeköttetésben vannak a várossal és ott, ahol üzletükről van szó, természetesen a maguk és nem a város érdekét képviselik. Megmondja neked hordár is, favágó is, hogy kik kilineselnek a városi tanácsnál ezért vagy azért a kedvezményért, ennek vagy annak az iparvállalatnak, egyházkerületnek vagy egyháznak, testületnek vagy magánosoknak? És ha megkérdézed tőlük még, hogy mit gondolnak,

Gyötrelém.

Lormelné felébredve, emlékezetébe idézte a jelenetet, mely az este közte és Henrik közt lejátszódott; azt a sajátságos, váratlan jelenetet, midőn régi barátinójuk, Ruya asszony fia, ez a gyerkőc, megöli magát, ha visszautasítja szerelmét.

Mosolyogni igyekezett s vállat vont; nem hitt a fenyegetésnek. Mindazáltal nyugtalanság szállotta meg. A leányos arcú Henrik sokszor ideges izgatottságot áruolt el s hirtelen harcban tört ki, éppen úgy, mint az apja, aki szintén úgy emésztette el magát.

Ez a visszaemlékezés sajátságos szívósággal tapadt elméjéhez s csakhamar rossz sejtelenmémé vált benne. A csengettyűhöz ugrott.

A komorna bejött.

— A nagyságos ur éppen most ment el, levelet hagyott nagysága számára, hogy adjam át, ha fel fog ébredni.

— Adj ide.

Szive elszorult. S mikor a levél után nyult, keze annyira reszkedett, hogy amint a tálcát érintette, körmei halkán doboltak rajta. Két sorból állott az egész, septében papírra vetett levél. — Egy pillantással átfotolta.

„Ruysnéhoz sietek. Hivat bennünket. Henrik nagyon rosszul van. Jöjj, mihelyt lehet...”

Lormelné majdnem felsikoltott. Egy pillanat alatt össze-vissza kóválygot agyában:

az iszonyat, hogy valaki megölte magát miatta, az anya fájdalma és az a gondolat, hogy Henrik talán még sem említette az ő nevét, hiszen őt is hivatják. Aztán arra gondolt: veszélyben forog-e a fiu élete? Egy reménye maradt: kétségbeesetten ragaszkodott hozzá.

— Hamar, hamar! Fogjanak be.

A fiu gölyöt röpitett a fejébe. De még élt, sőt remény is volt, hogy műtéttel megmenthetik.

Lormelné asszony nem láthatta őt; minden látogatás el volt tiltva, a beteg aggasztó állapota miatt.

Fájdalma közepét azonban felbőszült, felháborodott e gyermek vakmerőségén. Mindamellettt lassanként önvád kezdett támadni lelkében. Nem telt-e kedve abban, hogy Henrik imádja őt? Nem játszott-e a fiu lángoló érzelmeivel. De most, e tragikus kaland után, kételkedhetett-e többé benne, hogy nem vétke-e legalább meggondolatlan-ságból?

Amint távolodott a veszély, mint egyre remélhetőbbé vált a gyógyulása, e meggondolatlan-ság tudata lohasztani kezdte izgatottságát. Elkézelhető, hogy a fiu megbánta tettét, lelkifurdalások bántják; és menteni tudta az ifju balgaságát.

Feltette magában, hogy segíteni fog Ruyané asszonynak az ápolás körül, hogy így

helyrehozza némileg az akaratlanul okozott bajt. Aztán meg fog neki bocsátani — nem most, majd később — kemény szavak után, mint ahogy megpirongatják a rossz gyermeket.

De egy hét múlva, mikor végre a beteg ágyához bocsátották, újabb aggodalom fogta el. A halvány, lesoványodott arcból Henrik szemé reá tapadt, vele telt meg s egy pillanatra sem hagyta többé el.

Henrik valami ürügy alatt citávolította anyját. Egyedül maradtak.

— Lásza, — mondotta, nem rajtam mult...

— Oh kérte a fiatal nő, ne beszéljen így! Hogyan tehetett ilyet?

— Másod izben szerencsésebb leszek, Ha csak... Ön hajlandó nem lesz megmenteni.

— Henrik, kérem. Hát megakarja ölni az anyját is engemet is?

— Csak egy percünk van, mondta gyorsan. Hallgasson rám: adja nekem szavát, vagy letépem a köteléket sebemről.

A menyecske a beteg kezét emelkedni látván, felsikoltott borzalmában.

— Oh nem most, mondá-a beteg dühösen. Most újra lekötnek. Majd az éjjel.

Ez az ádázság szinte megörjítette Lormelnét. Nem gondolt többé másra, csak arra, hogy mindenáron meg kell gátolni ezt a szörnyiséget.

miért nő egyre a pótdó? Azt fogják felelni, azért, mert sokba van nekünk az a sok ur a városnál.

Bizony sokba van, kedves barátom. Tudván tudjuk mi is. A drága és rossz csatornázás, az ugyanolyan burkolás, az aránytalanul magas összegű ajándékozások, hanyagság a városi vagyon hasznosításánál és a kiadások körüli könnyelműség, mind-mind erről tesznek tanuságot. Ellenben a proviziós üzletek jól mennek s a különböző magánérdekek itt is, ott is termékeny talajra találnak. Te azt mondod, legyenek Danton, vegyek a kezembe villámot! Kedves barátom, hány villám kellene ahoz, hogy ezt a rendszert megöljük? De ne félj, megszaporodnak még a villámot szóró emberek és velük a villámok is! Elkövetkezik ez az idő és akkor a villámot szórók között ott leszek én is: Danton, és ott leszel te is, kedves barátom, Robespierre. Addig azonban engedd meg, hogy kizárólag a rendszer ellen küzdjek a magam hasznos módszere szerint, hogy meg ne ismételjék azt, amit Danton és Robespierre és ne kiáltssak majd hozzád a guilotin alatt, hogy „kövess ez uton!” Hiszen ha én elmegeyek, akkor te bizonyosan utánam jössz, mert ugyanazok a „munkatársaid”, akiknek ma a táborában vagy — és nem ők a te táborodban — ölnek meg téged is, akik engem. Tudod mit? Inkább ne legyenek én Danton és te se légy Robespierre! Hát ha jobb lesz így a szegény város megnyomorított közönségének? Nem a hatalomért, amelyért soha sem küzdöttünk, nem a gazdagságért, amelyre soha sem vágytunk, de még a népszerűségért sem, amelyet sem te, sem én soha nem hajhásztunk, csak becsületből és szükségből! Lehetetlen be nem látnod, hogy nem jól van úgy, ahogy van és hogy ezért szemben a helyed azokkal az úgynevezett „munkatársakkal”, akik most a hátad mögött bujnak meg. Ismételve kérlek: gyere velem! Nem jössz ma? Jössz holnap. De nem jobb volna inkább ma, mint holnap?

Hiszen lehetnek közöttünk nézeteltérések, de célunk egy: tisztességgel szolgálni. És hiába, te ezt ott, azok között nem teheted, bármint is akarnád. Hogy mennyire nem teheted, leveledből is látom, mikor a részletekre vonatkozólag olyan dolgokat vetsz a szememre és olyanokkal igyekszel megvédeni a magad tarthatatlan álláspontját, a mik éppen az én igazságom mellett bizonyítanak. De én jól ismerlek téged és tudom, hogy ezt keserűen érzed magad is. Miért habozol tehát? Nosza szállj le a képzelt gazdagságnak arról a fantasztikus halmáról, amely csak a város vagyonára spekulálóknak valóság, a város közönségének azonban ravasz módon kigon-

dolt mese, amelylyel téged is ámitanak — és gyere hozzám az én, — általad úgy nevezett — pótdó — vakondtúrásomra! Mert tartok tőle, kedves Zoltán, hogy éppen ebből a pótdó — vakondtúrásból lesz a nagy halom és ezért nekünk minden áron meg kell akadályoznunk, hogy egyesek a gazdagság halmára azon a réven jussanak, hogy ez a vakondtúrás az égig növekedik.

Látod, kedves barátom, milyen rossz hasonlattal éltél itt. És még tetéztél ezt a rossz hasonlatot egy bizonyos Rodbertus nevű uri embertől vett idézettel, aki azt mondta, hogy az egész társadalom haladása a gazdagság haladásához van kötve, stb. Elismerem, hogy ez az ur nagyon bölcs ember volt, mert másként te sem hivatkoztál volna rá, de azt viszont te is ismerd el, hogy Rodbertus ur soha sem járt Debrecenben és így nem ismerhette az itteni viszonyokat sem. Mert ha itt járt volna és ismerte volna a debreceni viszonyokat, okos mondásához mindjárt azt is hozzátette volna, hogy a gazdagság haladása alatt nem az egyesek haladását kell érteni a közönség rovására, hanem ez utóbbinak általános gazdagodását. — En nem vagyok Rodbertus, még Jánosi Zoltán sem, csak Révi Nándor, de ezt így fogom fel. És ezért kiáltom oda azoknak az uraknak, a kik a közvagyonból, vagy a közvagyon rovására akarnak gazdagodni és a kik közül egy egész csapat van ott a ti táborotokban, hogy hátrább az agarakkal! Szépen kérlek, ne haragudj ezért reám a mások kedvéért sem!

Máskor azonban ha idézni akarsz, olyan helyről keress idézetet, ahova mi már bemutatkoztunk. Avagy nem ismered-e annak a nagy bécsi polgármesternek, aki bár egy csöppet sem szeretett bennünket, mégis okos ember volt és sokszor igazat is mondott, ama nyilatkozatát rólkunk, hogy nálunk a közmunkákra szánt pénz nagyobb részét ellopják? Ha nem ismered engedd meg, hogy ezt meg én idézzem, ha nem is szöszérint, mint te a Rodbertus bölcs mondását. Ez a nyilatkozat a következő történettel van kapcsolatban. Egy budapesti városi vezérférfi megcsodálta Bécsben a pompás népfürdőt, mely kerek kétmillió koronába került és elragadtatásában azt találta mondani, hogy „ezt mi is megcsináljuk Budapesten!” Erre tette azután a bécsi polgármester — Luegernek vagy mi az ördögnek hívták, nem tudom — a következő kijelentést: „Ez uram Önöknél kétmillióból lehetetlen, mert minálunk a kétmillióból csak ötszáz ezer koronát loptak el, Önöknél azonban abból csak ötszáz ezer koronát hagynának meg”. A budapesti vezérférfi erre nevetve szólt, hogy ez igaz. En is neve-

tek, de keserűen, mert hasonló példát ismernek már a debreceni satornázásból, amelyre illetékes helyen is azt mondták annak idején, hogy az nem más, mint egy millió lo-pás. Kérlek, nevéss erre te is keserűen és beszéld el a fenti igaz történetet a városban az általad hűségesen támogatott tanácsnak és azoknak a munkatársaknak is, akiket én gondolok és te is ismeresz, nemkülönbön szeretett főmérnökünknek. Ez utóbbi nem fog ugyan keserűen nevetni rajta, de édesdeden fog mosolyogni. Mintha látnám.

Ezek etőrebocsátása után a részletekben követem leveledet, kedves barátom. Elismerem azt, hogy amikor a négy utca burkolására vonatkozó közgyűlési határozat kijátszása esett meg, nem voltál itthon, kérdem tőled, hogy ha te nem, hát kik felelősek ezért? Meg is felelek nyomban helyetted én és bátran kimondom, hogy a városi tanács és azok a bizottsági tag urak, akik mint igazgatósági tagok fungálnak annál a részvénytársaságnál, amely a városnak a közzállítást illetőleg szerződéses vállalkozója. No meg a tisztelt főmérnök ur, aki csak annyiban érdekelt, hogy annak a banknak igazgatósági tagja, amelynek kebelében a követ szállító részvénytársaság alakult és amely a részvényeknek több mint 2/3-ét tartja birtokában. Nos hát kedves barátom, ebből tudni fogod, hogy miért játszották ki a közgyűlésnek versenytárgyalást rendelő egyhangu határozatát, amely ellen felebbezés sem adatott be. En a közgyűlés előtt annak idején ismertem meg az ügyben elfoglalt álláspontomat, amely ugyanazon városi tanácsnokok és talán az érdekeltek jelenlétében is egyhangu helyesléssel találkozott. És ime mégsem az történt, amit egyértelműleg helyesléssel fogadtunk és elkatároztunk, hanem az, ami a részvénytársaság határozott hasznára és a város kárára volt.

Ne kérdezd tehát, hogy kik azok, akik a közgyűlési határozat ilyen kijátszásában részt vettek! Ők, bár te nem dolgoztál akkor velük, egytől egyig a te „munkatársaid”. Mert munkatársad a főmérnök is, akinek megbízható szakvéleménye alapján szoktál gyakran szavazni. És mond, hogy nem vagy hiszékeny!

A csatorna ügyben — úgy írod — csak eleinte nem tartottál velem. Hát én erre azt válaszolom, hogy később sem, semmikor sem, csak amikor már befejeztem. Arra nem emlékszem, hogy azt mondtad volna nekem, hogy felszólalásom alkalmával magam rendkívül ideges voltam, előadásom pedig homályos, rapsodikus és érthetetlen, nem emlékszem erre már azért sem, mert te nem szoktál nekem így hizelegni. Arra sem emlékszem, hogy megkértél volna, hogy máskor az

— De hisz ez örülség! Ez lehetetlen! Megtiltom!

— Megigéri? kérdé a fiu hidegen.

A nő eliszonyodva ugrott föl. Ruysné lépte hallatszottak: minden percben bejöhettek. Az ajtó nyílt.

Ekkor az asszony lehedve, fejét vesztve, „igent”-rebegett.

Lormelné e krízis után végzetlenül levertség fogta el. Egész teste elfásult. Ugy érezte, mintha valami balvégzet uralma alatt állana, amely erősebb akaratanál. De csakhamar reakció állott be. Lelke föllázadt. Hát érvényes volna ez a rémület és szánalom révén kicsikart ígéret? Nem, ezt az ígéretet nem ő telte. Meg aztán neki nincs is joga magával rendelkezni, ígéretét megtartani. Különben is szereti a férjét.

Arra gondolt, hogy mindent megvall urának, hogy Ruysné védelmét kéri. De sohasem bírta magát eltökélni.

Henrik gyorsan javult. Az asszony szívét fájdalom hasogatta, mikor elgondolta, hogy e hirtelen gyógyulás oka szerelmének reménye. A visszatérő élet öröme Ruysné boldogságát napról-napra nagyobb rémülettel látta. Kezei közt volt e két élet. És nincs menekvés. A történetek után tudta, hogy Henrik megtartja szavát.

Lormelné kétségbeesítő helyzetében már az öngyilkosság gondolatával kezdett foglal-

kozni. Hogy ne legyen kénytelen többé Henrikhez járni, azt mondta, hogy gyöngékedik. És valóban beteg is volt; a folytonos aggodalmak testét-lelkét elgyöngítették.

Henrik időközben már lábbadozott. Erre még nagyobb rémület fogta el a fiatal asszonyt. Nem volt többé már más ösztöne, mint hogy fusson, hogy időt nyerjen, hátráltassa az eseményeket. Rábirta férjét, hogy utazzanak el.

Az elutazás megnyugtatta. A veszély mintha eltávolodott volna. Az a remény kezdte vigasztalni, hogy visszatérteig majd lecsillapodik Henrik szenvedélye.

Henrik három hónapon át lázas idegességgel várta Lormelné visszatérését; elhatározásának kegyetlen erélye nem változott.

Mikor aztán találkozott, a fiu szenvedélytől égve, térdre vetette magát az imádott nő előtt.

Lormelné komolyan, kissé fájdalmasan, de mégis szinte nyájasan szólt hozzá.

— Henrik, ha nem szán engemet, nem szánja legalább gyermekemet?

— Gyermekét?

Az asszony felállt és szemét lesütve ismételte:

— Igen, a gyermekemet.

Szóltalanul, mozdulatlanul maradtak egy pillanatig. A fiatal asszony érezte, hogy Henrik meg van ingatva.

— Beláthatja, mondá, hogy nyugalomra van szükségem, hogy minden izgalom, melynek ki lennék téve, veszélyes, talán halálos lenne ő rá nézve.

A fiu szóltanul hajította le a fejét.

— Az Isten, folytatá Lormelné, nem akarta. Ezért tett engem anyává.

— Jól van, szólt a fiu hosszú hallgatás után, nem látom önt többé. Elutazom.

— Igen, felelte a nő kissé elérzékenyülve, távozzék egy időre. Gondolni fogok önre s ha visszatér, bizonyos lehet barátságomról.

— Isten önnel — mondá Henrik tompán s távozott.

Amint Lormelné az ablakból nézett az ifju után belépett a férje. Örvendezve, még mindig meghatottan hozzá fordult.

— Henrik utra készül, mondá. Ez meg fogja őt menteni s eloszlatja sötét gondolatait.

— Aizonyára, hagyta helyben a férj és ha megismeri az életet, tudni fogja, hogy minden öröm közt a családon kívüli a legérdekesebbek és legtisztábbak azok a szerelmek, amelyek fellángolhattak volna, de nem lángoltak fel.

— Hogyan! kiáltott fel a nő, hát te tudtad.

— Tudtam, mondá a férj s homlokon csókolta feleségét.

Jean Reibrach.

ilyen dolgokat a Debreceni Ujságban irjam előre, higgadtan, tárgyilagosan és világosan, mert hiszen abban az időben ez módomban sem állhatott a helyi sajtóban uralkodó terror miatt. Csak arra emlékszem, hogy az az nevezetes közgyűlésen, amelyen azon a nevezetes beszédemet tartottam, megzabolgatók és — egyhangulag leszavaztatok, k rubelül egy év mulva pedig egyhangulag e ismerték, hogy igazam van. Am legyen a kívánságod szerint az is, hogy ekkor nem volt a rózsaszínű fátyol a szemeden és egy pillanatra tisztán láttál. Am azután nyomban ujra föltették oda. És azóta le sem vetted, csak egyszer, akkor, a mikor az O. atot adtuk hasznóberbe és most, a mikor fekete papaszemet tettek a helyére „munkatársaid”, hogy engem azon keresztül láss.

Az egyházi bérpalota ügyére nézve fen tartom, a mit multkori válaszómban mondtam. Te ezzel szemben más tényállást adsz most elő s azt állítod, hogy a következőket mondtad akkor nekem: „Kissé sok ugyan a kívánt összeg, de te ne szólj ellene, ne kompromittáld ezzel magadat!” Kedves barátom, nem jól emlékszel, vagy tévedsz, mert ha ezt mondtad volna, ugy bizonyára felszó laltam volna, hiszen én már nem csak egyszer kompromittáltam magamat az én igazságom ért és mindig szívesen kompromittálom magamat ezért köztetek. Hanem ugy áll a dolog, hogy *beláttuk mindketten* azt, hogy az egyház kártalanítási kérelme feltűnően jogtalan, én ezért akartam felszólalni és te azért in tettel le, mert felszólalásomban felekezeti tendenciát kerestek volna. Hogy te sem szó laltál föl, annak okát mindenki természetes nek tarthatja, hiszen egyházad kérelmének teljesítését mint annak papja, nem ellenez hetted.

A siketnémák ügyére vonatkozólag az z al az ujsággal lepsz meg, hogy azért kellett az 50,000 koronát megszavazni, mert az állannak és a társadalomnak már kimerített segítsége után éppen ennyi hiányzott az építkezéshez szükséges összegből. Hát én, kedves barátom, nem tudom, hogy az állam adott-e és mennyit; elfogadom, hogy adott. Azonban azt nem fogadom el, hogy a társadalom megfelelően hozzájárult volna, hogy gyűjtést rendeztek volna erre a célra és hogy a gyűjtésnek eredménye nem volt. Ha gyűjtjenek, én is adok, te is adsz, más is ad, mindenki tehetsége szerint. De az ellen tiltakozom, hogy kényszerjótékonytságot gyakoroljanak és pótdoból fedezzenek egy ilyen hatalmas összeget, ezzel az olyan szegény emberek hozzájárulását is kikövetelvé, akik talán maguk is jótékonytságra vannak utalva, amikor az állami adót és a közköltőre való t ki kell izzadniok. Szóval a magunk pénzéből jótékonykodjunk és ne a másokéból, különösen ne azokéból, akiknek nincs!

A gimnáziumi internátus építkezési segélyénél leveledben azt a megjegyzést teszed, hogy amit oda adunk, azt a tősgyökeres liberális magyarságnak adjuk. Én megfordítom e tételt és azt mondom, hogy: amit nem adunk, azt is a tősgyökeres liberális magyarságnak tartjuk meg, Debrecen város polgárainak. Ezek pedig közelebb állnak a szívemhez, mint a Szatmárból, Máramarosból és Békésből majdan táplálkozni ide tődülő gyermekek, akiket a saját vármegyéjük és városuk is eltarthat, ha feltétlen szüksége van arra, hogy urakká nevelje őket. Ebben tehát — vedd tudomásul — önző és szívte len vagyok. Azt meg éppen tudom, hogy boldogult Eröss Lajos püspök idejében maga a püspök ur alkudozott annak a teleknek megvételére, amelyet most oda ajándékoz tunk, arról pedig szó sem volt, hogy 50,000 korona építési segélyt adjunk. Ha tehát még akkor elég gazdag volt az egyházkerület ahhoz, hogy a saját erejéből is felépíthesse az internátust, miért lett most egy szerre olyan szegény? Minden ódium nélkül

kérdezem ezt és csupán annak illusztrálására, hogy nem helyes dolog egy ilyen intézmény támogatását egyetlen város terhére róni, egy olyan városra, amely ezt a támogatást csak pótdoból fedezheti.

A gépgyár dolgára néve világosan el mondtam már a magamét. Most azt vetted fel nekem, kedves barátom, hogy én megv ádoltalak, mintha te a kis embereket nem támogatnád. Ilyen vádat én nem hangoztat tam, bár azt mondtam, hogy egy ily nagy gyári vállalat részére a pótdóeleengedés igazságtalan dolog, annál is inkább, mert azt a kisemberek is megfizetik és hogy azt is a kisembereknek és a többieknek kell meg fizetniök, amit ennek elégedünk.

Ez az igazság, kedves barátom és a mikor te ezzel szemben még azt is felhozod, hogy a gépgyárnak adott adóeleengedéssel tulajdonképen a kisembereket támogatod, mert az a gyár háromszáz munkásnak ad kenyeret, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy megint tévedsz, mert tulajdonképen nem a gyár ad annak a háromszáz munkásnak kenyeret, hanem éppen az a háromszáz munkás ad az igazgatóságnak gazdag jutalékokat és a részvényeseknek busás osztalékokat. Ők pedig abból az évi négy—ötezer koronából, vagy idővel még többől, nem látnak ugyan sem mit, de nem is ezen, a gyár nagy jövedel méhez képest aránylag csekély kedvezmény től függ az ő kenyerük és a vállalat exisz tenciája. És mert nem ettől függ, mert te hát e kedvezményre szükség nincsen, azt nem szavaztam meg, bár a gyár vállalatokat annak rendje és módja szerint a szükséghez és észszerűséghez képest támogatni én is kész vagyok.

Hogy te engem azért, mert a gyár vállalatokat adóalanyokul kívánom tekinteni, finánc nak gunyolsz, arra, kedves pajtásom, nem adok semmit. Ha a közgyűléseken finánc vagyok, amikor a szegény tímárokat, csizma diákat, asztalosokat, gubásokat és a többi iparosokat megrovom a költségvetési hiány miatt közköltővel, még inkább finánc lehetek akkor, amikor a százezernyi hasznót hajtó iparvállalattal sem teszek kivételt. Helyesebb nek tartanám, ha erre a célra te is felöltened a finánc ruhát, ahelyett, hogy adót engedsz el annak, aki könnyebben tudja azt megfizetni, mint mások sokan, akik nyögnek alatta. Ipar pártolásra van szükség, felesleges iparpártolásra nincsen.

És most, kedves barátom, befejezem. Ismételen kijelentem és tanuságra hívom fel erre az egész közönséget, hogy én téged sem tudva és akarva, sem tudomom és akaratomon kívül meg nem sértettek. Soha egy szóval sem állítottam, hogy te valaha ön érdekéből, vagy rosszhiszemien jártál volna el és így sem magadat, sem „munkatársaidat” védelmezned s magad miatt, vagy miattuk nekem támadnod szükség nem volt. Mikor aztán nekem támadtál, rámutattam arra, hogy téged bizonyos munkatársaid tudodon kívül állandóan megtevesztenek és kihasználnak. És az e miatti aggodalom kijelentése talán nem is bűn egy olyan baráttól, aki téged őszintén becsül és szeret, kivált ha ez a barát minden erejével veled együtt akar dolgozni és ezt azok miatt a bizonyos „munkatársak” miatt nem teheti. Ha pedig azt mon dod, hogy azok, akiket én gondolok és te is gondolsz, neked nem munkatársaid, hát szabadítsd meg magadat az ő közelségüktől és vagy ők menjenek el onnan, ahol te vagy, vagy te maradj el onnan, ahol ők dolgoz nak. Mert hiába, együtt vagytok ti: te néhány jóniszemű barátoddal — mert elhiszem, hogy ilyenek is akadnak — és ők. És amíg együtt vagy velük, addig vlead és melletted én nem lehetek. Ördög vigye azt a konventet, kedves Robespierre barátom, az most már egy ször nyű módon korrumpált intézmény! Vagy gyere ki belőle, vagy dobd ki onnan a po gányokat!

Dr. Révi Nándor.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghüléstől eredő osz kőszvény és reuma ellen a legjobb háziszser a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyak rabban idűlebb eseteknél is már egyszeri bedörzölé snél a fájdalomkat teljes en megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő 454-II.

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárában Kossuth-u. 8 Színház mellett.

KHUEN KUDARCA.

Nincs vívmány.

A minisztertanács.

Tegnap délelőtt 10 órakor minisztertanács volt. Ezen a tanácskozáson Khuen gróf miniszterelnök részletesen referált minisztertanácsainak a bécsi tanácskozások egyes fázisairól.

A kormányhoz közelálló körök azt hirdetik, hogy a kibontakozási kísérlet politikai része csak ezen a minisztertanácscon kezdődik. Mindaz, ami eddig történt, csak megbeszélés volt, amelynek nem lehet kiható következménye sem az egyik, sem a másik félre. Azok a tanácskozások, melyeket Khuen a magyar pártok vezéreivel, az osztrák kormány tagjaival, a közös hadügyminiszterrel folytatott, audienciája és Hazaival való beható tárgyalásai csak informatív purparlék voltak, amelyek a jövő politikai helyzet kialakulására semmi hatással sincsenek.

(A kudarc.)

A miniszterelnök az illetékes tényezők egybehangzó véleménye ezert, Bécsben semmi eredményt sem tudott elérni, a bécsi körök elzárkóztak minden ajánlatának teljesítése elől, hogy tehát Khuen sikertelenségének kudarcát leplezze, összes eddigi akcióját, minden szavát, minden lépését lekicsinyelve, összes eddigi megbeszéléseit üres cselvétéseknek deklarálja. Ez mindenesetre nagyon üres módja a következmények súlya alól való kiszabadulásnak. Bezzeg ha Khuen csak egy parányi sikert tudott volna elérni, ma már ő volna a legnagyobb nemzeti hős, aki a tíz év óta vajdó függő közjogi kérdéseket egyetlen kísérlettel meg tudta oldani. Akkor ma nem volna nagyobb államférfi a munkapárti táborban, így azonban ez a tábor kénytelen önmaga előtt is bevallani, hogy minden törekvése odairányul, hogy legalább a saját szekerét mentse ki a méteres kátyuból.

(Pikáns epizód.)

Gróf Khuen-Hédervary bécsi utjának azonban van egy pikáns epizódja is, amely nagyon jellemző a miniszterelnök állásának szilárdságára és arra a ragaszkodásra, amelylyel iránta a bécsi körök viseltetnek. Gróf Khuen-Hédervary ugyanis bécsi tartózkodása

Legjobb a Békási Róza „Márvány” szín szappana

nak első napjaiban audienciára jelentkezett Ferenc Ferdinánd trónörökösénél, hogy őt tervei meggyerje és így kényszerítse a bécsi köröket, ajánlatainak elfogadására. A trónörökös azonban Baldof ezredes hadsegéde útján megüzente a miniszterelnöknek, hogy nem fogadhatja, mert András nagyherceg fogadásával van elfoglalva. Ez politikai körökben annál is inkább feltűnést keltett, mert a trónörökös ugyanaznap kihallgatáson fogadta Aussenberg közös hadügy-minisztert.

(Üres kézzel.)

A mai minisztertanács határozatából kifolyólag Khuen gróf miniszterelnök holnap Bécsbe utazik és ismét kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Politikai körökben még nem tudják, hogy a miniszterelnök audienciája előtt vagy után lép-e érintkezésbe az ellenzék vezéreivel. Ez az érintkezés különben is felesleges, mert ma már mindenki tudja, hogy Khuent ismét üres kézzel bocsátották el Bécsből.

A mai minisztertanács szövege került, hogy vajjon a kudarc súlya alatt a kormány beadja-e lemondását, vagy sem. Annyi bizonyos, hogy Khuen legközelebbi audienciáján sok szó esik a kormány lemondásáról, ha csak a király arra nem utasítja Khuent, hogy teljes erejével s akár erőszakkal is kísérelje meg a véderőreform letárgyalását. Ebben az esetben Khuen gróf miniszterelnök a Ház keddi ülésén bejelenti, hogy bécsi sikertelen akciója dacára is folytatja a véderőreform tárgyalását, mert a — király így akarja, Khuen pedig a király akarat nélküli szolgálója.

(A bécsi kudarc.)

Érdekes jelenség az is, hogy Khuen bécsi kudarcát után már azok a körök is nagy hangon hirdetik a választói jog alapján való kibontakozás kísérletét, akik eddig az általános választói jogról hallani sem akartak. Ebben a páfordulásban érdekes tendencia van. A munkapárt eddig a katonai kérdések teljesítésével a függetlenségi és 48-as pártot akarta izolálni s hogy ez nem sikerült, megkísérel, hogy vajjon nem lehetne-e a függetlenségi és 48-as pártot lezsereltetni és így a Kossuth-pártot izolálni a harcban. Erre vonatkozólag ma a függetlenségi és 48-as párt egyik vezérének a következőket mondotta munkatársunknak:

— *Mi politikai erkölcselenségnek tartottuk volna, ha a Kossuth-párt üres ígéretések fejében elállt volna a harc folytatásától s ugyanezt tartjuk magunkra is. Itt csak egy megoldás van, tessék a véderőreformot a Ház napirendjéről levenni, azután egy rövid lejáratu provizorium mellett alkottassék meg az általános, egyenlő és titkos választói jog.*

Egyház és iskola.

Tanítónőválasztás. Az alsóközszai ref. egyház iskolaszéke Horkay Lajos debreceni ref. tanító leányát, Horkay Margitot tanítónővé választotta 6 pályázó közül. A választás egyhangulag történt.

Szezon.

Farsangi naptár.

Február 10. A Szt. László-dalgyűjtés tea-estélye a Bika-szálloda dísztermében.

Február 10-én állarcos este a vas- és fém-munkások bálja a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő).

Február 11. A debreceni fodrászmesterek és segédek bálja a Bika-szálloda dísztermében.

Február 17. Munkások rokkant és nyugdíj-egylete bohóc-estélye a Bikában.

Február 25. Debreceni asztalos ifjuság bálja a „Bika” dísztermében.

Március 3. Kereskedő Ifjak Társulatának tánc-estélye a Bikában.

Március 11. A debreceni zenészek beteg-segélyező egyesületének táncvigalma a Bika-szálloda dísztermében.

Jogász soirée. Nagyszabású soirée tartására készül most lázas buzgalommal a jogász ifjuság vezetősége. Tekintve azt, hogy ezek a soiréek még nagyon korai életűek, sikerük mégis minden alkalommal nagyon fényes volt s Debrecen előkelő közönsége már mintegy megkívánja a jogász ifjuságtól ezeket a kedves soiréeket. Az idén már rendezett egyet a jogászság, bizonyára jól emlékeznek rá azok, akik jelen voltak, kedves emlékeket hagyott lelkükben ez a kitünően sikerült estély. A most rendezendő soiré minden eddig tartott soiréet túlszárnyalni fényével, sikerével. Elvégre itt az ideje már, hogy helyet foglaljon. beilleszkedjék s társadalmi életében részt követeljen magának Debrecen előkelő társadalmában a jogász ifjuság, a jövőbeni társadalmi vezetőség. Itt az ideje, hogy összekösse magát már most azokkal a társadalmi körökkel, amelyeknek irányítására van hivatva. Nos, hát ezt a célját akarja megvalósítani most a jogászság vezetősége, amikor fényes műsorral rendez soiréet a művelt közönség szórakoztatására. A szép műsort mind a legtehetségesebb szereplők fogják kitölteni. A szereplők neveit azonban egyelőre titokban tartják, hadd legyen az ő szereplésük meglepetés Debrecen előkelő közönségének. Ha nem várt akadály föl nem merül, ugy ez a pazar, szórakoztató, jó mulatást ígérő soirée e hó 23-án lesz megtartva. Utána tánc lesz, amelyen Magyar Imre és fia zenekara fog játszani. Ez a táncmulatság lesz aztán az igazi jogászbál, amelyen a fesztelen jókedv fogja megannyozni az ott megjelenő bájos leánykák és a jogász ifjak jó mulatását, amelyért nem lesz oka pirulni a jogász ifjuságnak sem városunk előkelő közönsége, sem pedig a későbbi jogász generáció előtt. (V.)

Bohóc estély. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete helyi fiókjá által e hó 17-én a Bika dísztermében megtartandó bohóc estély iránt városszerte nagy az érdeklődés, melyek után itélve a farsang egyik legnépesebb mulatságának ígérkezik. A tréfás alakok, tréfas jelenetek, kacagtató felvonulások, míg egyrésztől feledhetetlenné teszik az estélyt, másrészt a szép jelmezek le fogják kötni a jelenlévők figyelmét. Azon érdeklődés, amelyet a nagyközönség ezen bohóc estély iránt tanúsít, szinte természetes, mivel az egylet négy évenként ismétli meg hasonló estélyét; de a rendezőbizottság is minden lehetőet megtesz arra nézve, hogy a megjelenteknek a legkellemesebb szórakozásban legyen részük. A rendezőbizottság még a megjelenő hölgyek részére külön meglepetést is tart fenn.

Hajduszoboszló város gazda közönsége febr. 18-án, vasárnap este a Kossuth kör összes termeiben, Békely Lajos lelkész, Körner Béla bankigazgató és dr. Justh János orsz. gyűl. képviselő urak védnöksége mellett a helybeli nőegylet segélyalapja és a létesítendő Gazdakör céljaira zártkörű gazda bált rendez. Belépti-díj: személy-jegy 2 K, család-jegy 5 K. A mulatság este 6 órakor kezdődik. A zenét Veres Tóni debreceni zenekara szolgáltatja.

A debreceni zenekedvelők köre február hó 12-ikén, hétfőn este 8 órakor a Bika-szálló dísztermében tartja az 1911—12-iki évadban V-ik hangversenyét. Közreműködnek: Kocian Jaroslaw hegedűművész. W. Hammerstedt János zongoraművész. I. I. A. D'ambrosio: Hegedűverseny, H. moll, op. 29. (Első bemutatás.) a) Grandioso, molto moderato e sostenuto. b) Andante. (Lento). c) Finale. (Allegro) Kocian. 2. Mozart: C moll ábránd. (Szerzette 1785-ben.) Hammerstedt. 3. Bach: a) Largo. b) Allegro assai. Kocian. II. I. a) Beethoven—Busoni; Ecossaise. (Skót tánc.) b) Burkhardt: Rondo. Hammerstedt. 2. a) Kocian: Intermezzo pittoresque. b) Suk—Kocian: Szerelmi dal. c) Sevcik: Holka

modrooká. (Kékszemű leány.) Kocian. — 3. Liszt: Lucia-ábránd. Hammerstedt. 4. Wieniawski: Faust-fantázia. Kocian. Kezdeté pontban 8 órakor. Tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók 5, 4 és 2 koronáért.

SZABÓ MIKLÓS férfi-, fiu és gyermekruhák áruházában Debreczen,
PIAC-U. 61. SZ.
(Szent-Anna-utcával szemben.)

még néhány napig

üzlet

áttelezés

miatt az összes raktáron lévő áruk leszállítottárban adnak el.

Smoking és Ferenc József öltönyök, báli idényre állandóan raktáron.

Külön mérték szerinti úri szabóság!

468

A kamara tiz éve. Szávay Gyula titkársága alatt.

A legközelebbi kamarai közgyűlésnek egyik fontos tárgyát képezi a múlt évi záró számadások előterjesztése. E számadásokat a kamara elnöksége már előkészítette s az állandó számvevőbizottság vizsgálata alá bocsátotta. A számadások nagyon kedvező képet nyújtnak a kamara megerősödésének és anyagi konszolidáltságának. A legtöbb adatokat a következőkben közöljük: Az összes rendes bevételek 99,689 koronát, az összes kiadások 88,635 koronát tesznek ki s így a kamarának 10,000 korona feleslege van. Személyzeti kiadásokra 33,344, dologi kiadásokra 42,568 koronát költött és háztartási fedezete megtakarításából szakoktatási ösztöndíj és munkásjóléti célokra 12,692 koronát fordított. A földmívelési és keresk. minisztertől ugyan ezen célokra 14,300 koronát tudott kieszközölni. A kamara tiszta vagyona 415,806 korona, a nyugdíjalap vagyona 170,000 korona. Ez utóbbi ez év folyamán 11,800 koronával gyarapodott.

A most bemutatott számadásokkal a kamara új aerájának — Szávay Gyula titkársága — első tiz éve zárul s kínálkozik az alkalom, hogy néhány számadattal ezt az évtizedet és az előtte letelt évtizedet összehasonlítsuk.

A kamara területe ugyanaz volt mind a két évtizedben.

A kamara vagyona az előző (1892—1902) évtizedben 167,816 koronáról 161,182 koronára fogyott le. Csökkent 6700 koronával.

A következő (1902—1912) évtizedben 161,182 koronáról 415,806 koronára emelkedett. Gyarapodott 254,642 koronával.

A nyugdíjvagyon az előző (1892—1902) évtizedben 45,2600 koronáról 87,697 koronára emelkedett. — Az évtized gyarapodása 42,437 korona.

A következő (1902—1912) évtizedben egyik tisztviselőnek 18,000 korona végkielégítéssel történt ellátása folytán a 69,697 koronára csökkent alap felemelkedett 159,870 koronára. Az évtized gyarapodása 100,173 korona.

Kamarai illetéket beszédett az előző évtized összesen 363,753 koronát. A most lefolyt évtized 662,002 koronát, tehát 300,000

koronával többet. Az évi átlag az előző évtizedben 36,370 korona, a most lefolytban 66,200 korona volt. Az utóbbi években 90,000 koronás átlagra emelkedett. (Az illeték kulcs csak 1 százalékkal emelkedett, ennek az emelésnek 6 évre összeszámított eredménye az előző évtized átlagai szerint csak 72,600 korona összes bevétel emelkedést inzulváltak volna.)

Szakoktatási, iparfejlesztési és munkás-jóléti célokra áldozott az előző évtized összesen 81,690 koronát. A most lefolyt évtized a kamara saját pénztárából 116,000 koronát, kieszközölt kormánysegélyekből 146,000, összesen 262,000 koronát. (Ebben az ipari államsegélyek nem foglaltatnak benn.)

Ezek a számadatok azt mutatják, hogy a most lefolyt évtized a kamara nagyarányú fejlődésének és velejáró hatalmi megerősödésének s magasabbrendű feladatokra való kibontakozásának évtizede volt. — Mutassa meg ennek eredményeit a következő évtized.

A titokzatos mérég.

(Mi volt a csészében. Az utolsó levél. Mosolygó életunt.)

Egy egészen különös öngyilkossági kísérlet történt tegnap Debrecenben. Azért nem közönséges az eset, mert az életunt nem akarja elárulni, hogy mivel mérgezte meg magát. Megtagadott erre nézve minden felvilágosítást. Annyi azonban bizonyos, hogy nem lehet valami veszedelmes, mert nem okozott komolyabb bajt.

Kovács Julianna 16 éves leány, már évek óta elhagyta a szülei házat. Állítólag összeütközései voltak a hozzátartozóival s ezért aztán elköltözött tőlük.

Mint napszámosnó kereste meg kenyerét s tartotta fenn magát. Körülbelül négyöt nap óta Szabó Józsefné Lorántffy-utca 46. szám alatti lakos adott neki hajlékot. Ott tartózkodott nála a leány, aki folyton panaszkodott neki, hogy ő milyen szerencsétlen.

Allandóan levert, buskomor volt. Szabó Józsefné sehogysem tudta megvigasztalni. Pedig ugyancsak elővette a jó asszony minden ekesszólását, hogy a lehangolt, elkésredett teremést a sorsával megbékítse valahogyan. Ez azonban nem sikerült.

Kovács Julianna tegnap déltán, úgy öt óra tájban ment haza. Szomorabb volt, mint máskor. Szabó Józsefné megint kérte, hogy hagyjon már fel azzal az örökös buslakodással. Ugy sem segíthet azzal a baján.

A leány nem is igen hederített már rá. Valami szert hozott magával, azt beletette egy csészébe s vízzel feloldotta.

A szobában többen lehettek s valaki meg is kérdezte, hogy mi az?

— Orvosság, a mely bizonyosan meggyógyít — felelte a leány s a folyadékot az utolsó csappig megitta.

Hirtelen elsápadt ezután, majd jajgatni kezdett, nemsokára pedig elájult. A házbeli azonnal hírt adtak a mentőknek, akik Kovács Juliannát beszállították a kórházba. Ott sem tért mindjárt magához, csak majd órák múlva.

Nagy László 13. számú rendőr értesítette a központi ügyeletet is, ahonnan Mihályi István rendőrbiztos sietett a helyszínére. A leány holmijai között egy levelet talált. Két oldala sűrűn tele van ennek írva, kuszált, ferde sorokkal.

„Kelt levelem — így kezdődik — I. hónap 28-án. Ebből megállapítható, hogy már régóta készült a tettere.

A levél igen érdekes, különösen a bevezető része, amely így szól:

Irtam ezen levelemet reszkető kézzel (meg is látszik rajta!), *isz ugy sem élek már árva szivemmel!* Áldja meg az Isten ennek olvasóját. Gondoljon az én árva lelkemre! *Szivemen már annyi a bánat, mint tavaszi zöld mezőn az ezüstszerű szép villogó harmat* (ez csak elég költői?). *Az nem is csoda, mert amióta ilek, nem volt egy vig napom sem.*

Ezután azt adja elő, hogy utjában volt a rokonainak, ezt jól tudja s így végzi levelét:

A fájdalmat nem bírtam, *tehát elmegek a föld kerekességéről...*

Ezt a levelet természetesen lefoglalták, valamint azt a csészét is, melynek rejtélyes tartalmát kiitta.

Körülbelül este kilenc órakor jelentették Ozory István rendőrkapitánynak, hogy Kovács Juliannával lehet már beszélni. A rendőrtisztviselő rögtön kihajtatott a kórházba.

A leány ekkor már nem csak hogy jobban érezte magát, de még *mosolygott is*. Derűs arccal mesélte el az esetet.

Elmondotta, hogy a szüleivel voltak kellemetlenségei, úgy, hogy körülbelül négy évvel ezelőtt el is jött tőlük. Azóta nem-hogy közeledtek volna hozzá, sőt inkább még jobban elhidegültek tőle. Ez aztán nagyon bántotta őt. Elhatározta, hogy megvált az élettől.

Tegnap déltán elég erőt érzett magában, hogy szándékát végre is hajtsa.

— *De mi volt a csészében?* — tudakolta a rendőrkapitány.

— *Ez kérem az én titkom. Nem árulom el* — felelte a leány.

A rendőrtisztviselő megismételte a kérdést.

— *Ezt nem veszik ki belőlem* — macskodott az elszánt teremést.

Ozory István nem forszirozhatta ezt tovább, hanem a kitérő vallomást bevette a jegyzőkönyvbe.

Igy most már megindítják a nyomozást annak kiderítése végett, hogy mi lehetett hát a csészében? Ez természetesen a vegyelemzés feladata lesz, ami nem igen megy könnyen, mert a csuporban nagyon kevés maradt a rejtélyes italból.

Városháza.

Megfelebbezett határozatok.

Uray Kálmán máv. mozdonyvezető és társai 50 telket kértek a várostól kedvezményes áron.

A tanács a kérelmet elutasította, mert a telkekre a városnak is szüksége van. A határozatot megfelelően a közgyűléshez, de alig lehet reményük, hogy a tanács elutasító határozatát a törvényhatósági bizottság megváltoztassa, mert a tanács eljárását teljesen igazolja a város nyomon-szerűségei helyzete.

Nagyon is ráfér a városra a takarékoskodás, mikor már a vállalkozók nagyobb számláit sem tudja kifizetni és a kiutalást hétről-hétre halogatni kénytelen. Bizony nagyon megfontolandó, hogy ilyen körülmények közt szabad-e, lehet-e egyáltalában ajándékozni vagyont érő telkeket?

Befizetett alapítvány. Löfkovits Arthur törvényhatósági bizottsági tag, az ösmert régiséggyűjtő 5000 koronás alapítványt tett már régebben a városi múzeum javára. Az alapítvány összegét az alapító teljesen befizette.

Megtagadott jóváhagyás. A városi közgyűlés Varga Károly árvaszéki ülnöknek, aki több hónapon keresztül ellátta az elnöki teendőket, az árvaszéki elnöki és ülnöki fizetések közti különbözetet működési pótlék gyanánt szavazta meg.

Jóváhagyások. A városi közgyűlés elhatározta, hogy az Erzsébet-ut 36. számú házat megvásárolja. A vételt a belügyi kormány jóváhagyta, ugyszintén a Kozma Péter kegycijára vonatkozó határozatot is.

Színház.

Ma, szombaton, febr. 10-én színre kerül:

Nők kedvence.

Vigjáték 3 felv.

B) bérl.)

H E T I M Ū S O R:

Vasárnap déltán: Drótos tót, operett.
Este: Gésák, operett.

Nők kedvence. Uj boulevard bohózat, amelyre kár volna sok szót fecsérelni. Alapötlete: Flore olyan férjet óhajtott magának, aki a leghiresebb nőhódító. Ezért aztán az ura annak is hazudja magát, pedig még egy icinyke-picinyke viszonya sem volt. Vivame pedig egy ártatlan, fehér báránka oldala mellé kívánczik, mi sem természetesebb tehát, hogy egy viharos multu férfíhez dobja a sors. Ennyi csak elég ahhoz, hogy fonákabbnál-fonákabb helyzetek kerekedjenek belőle, mert hiszen ez a fontos. Az ismert francia konyha bőven leöntötte ezt a mesét inyesiklandó pikáns mártással, amely azonban a finomabb gusztust nem elégítheti ki, mert nem igen érzik rajta a párisi explit kellemes zamata. Az előadás mindenesetre gyorsabb tempót kívánt volna, amit azonban hiába várunk színészeinktől. A premiere mindig egy főpróba benyomását kelti, amelyen még sok a simítani való.

Uj slager a Bonbonnierben. Leirhatatlan nagy hatása van esténként a „Segéd juhász” című népszimmi paródiának. A nagyszámú közönség egyik kacagásból a másikba esik. A darabot Szomaházi irta fényesen persifálva a régi népszimmi lehetetlen nyelvezetét. A darabban előforduló népdalparódiáknak óriási hatásuk van. Még néhány napig lépnek fel Brothers Herbertek, a világhírű angol táncosok, Gurl & Tish amerikai excentrikusok. Delila, a kigyó-táncosnő, Misi Kova füttyművésznő. Ez utóbbit a budapesti Royal orfeumba szerződtették március 1-étől. Ezenkívül a többi attrakciók fellépte. Vasár- és ünnepnapon déltán 4 órakor magyar családi népelőadás lesz, mélyen leszálított árakkal, úgy, hogy minden ember megszerezheti magának azt az élvezetet, hogy a Bonbonniere kitűnő műsorát megnézze. Pály-ülés 1 K 50 f, a többi hely 60 fl.

Az Uranus ma délutáni félhelyáru gyermek előadásának műsora. Óriási sikerű műsorokat mutat be az Uranus színház igazgatósága a szombat délutáni félhelyáru gyermek előadások keretében. Innen van az az óriási látogatottság, ugyannyira, hogy a pénztár előtt valóságos harc van a jegyekért. A ma délutáni előadások pompás műsora, mely 8 kitűnő számból áll, a következő: 1. Seta Gasstein fürdőben. Természeti felvétel. 2. Egy titokzatos majom. Humoros. 3. Úgyes tornászok. Varieté szám. 4. Két utca-gyerek. Humoros történet. 5. Torna iskola Stockholmban. Ismeretterjesztő. 6. A kis vad-unokatestvér. Kacagató. 7. Palkó, a kissonka

tolvaj. Kitünő bohózat. 8. A kis Robinson. Történelmi mese. A műsor sláger képe. A képeket Suchán bácsi fogja magyarázni. Helyárak: Páholy 60 fillér, zártszék 45 fillér, I. hely 35 fillér, II. hely 25 fillér, III. hely 20 fillér mindenkinek. Előadások kezdete pont 3 és fél 5 órakor.

Az Uranus színház ma esti és holnapi műsora. Az egész műsor Pathé ujdonságokból áll. 1. Séta a Versailles-i parkban. Gyönyörű színes természeti felvétel. — 2. Max színész akar lenni. Kitünő vigjáték. — 3. Rell fivérek. Abroncs jongleurok fellépte. — 4. Az erélyes újságtudósító. Kitünő bohózat. — 5. A szolgálatkész Little Jancsi. Rendkívül mulattató. — 6. Marietta, a rongyszadó leánya. Francia dráma a népeletből 2 felvonásban. Előadások hétköznap: este pont 6-tól 8-ig, 8-tól 20-ig. Utolsó előadás pont 10 órakor kezdődik. Ha van hely, az előadások közepén is be lehet menni és az elmulasztott félelőadást utána lehet nézni. Berletjegyek és tisztviselő jegyek érvényesek. Kedvezményesáru jegyek csak a 6 óras előadásra érvényesek. Rendes helyárak. Előadások vasárnap: délután 3-tól 4-ig és 4-től 5-ig mérsékeltlen leszállított helyárakkal. Este 5-től rendes helyárakkal. Utolsó előadás pont 10-től.

A Meteor-színházban szombaton és vasárnap nyolc képből álló fényes műsor kerül bemutatásra, ami ez alkalommal is, mint mindig nagyon kellemes szórakozást fog nyújtani. Hétfőn kitünő új műsor, továbbra minden csütörtökön és szombaton délután 3 órától 6 óráig gyermekelőadások tartanak, nagyon kedvezményes helyárak mellett. Páholyülés 40 fillér. Első hely 30 fillér, Második hely 20 fillér. Harmadik hely 10 fill.

Gyilkolt a széngáz.

Halálos szerencsétlenség a Nyil-utcán.

A széngáz mérgezésnek ismét halottja van Debrecenben. A télen ez már a második eset. Nemrégben egy cselédleányt ért hasonló tragikus végzet, most pedig egy 73 éves öreg asszony lett az áldozat.

A Nyil-utcának nem éppen az elején, sőt talán a legvégén, a 124. szám alatt, lakott egy szegény özvegy nő. Kaszás Ferencné született Tordai Sára a neve. Szerény, egy szoba, konyhából álló lakást birt. Magánosan élt, Debrecenben nincs senki hozzátartozója. Csak a szomszédaival, kevés ösmerősével érintkezett a jó öreg néni, akit ilyen szomorú szerencsétlenség ért.

Csütörtökön este korán nyugodni tért özvegy Kaszás Ferencné. Lefekvésétől jól befűtött a szobájában levő kis kályhába szénrel. Rozoga kis alkotmány biz ez, amely megérett a kislejtetésre. Csak az ilyen nyomorúságos helyeken lehet jó, ahol másra, jobbra, kevésbé veszélyesre nem telik.

Az öreg asszony alaposan megvakta tüzelővel. A kályha csakhamar izzó pirosra hevült. Özvegy Kaszás Ferencné pedig hamarosan mély álomba merült, amelyből nem is ébredt fel többé.

A kályha csöve ugyanis eldugult s a kifejlődött nagymennyiségű gyilkos széngáz nem nyerhetett szabad utat, így a nyílásokon kiszivárgott s elöntötte a szobát. A mérges levegőben aztán a boldogtalan asszony megfuladt. Reggel mindig korán szokott fel-

kelni özvegy Kaszás Ferencné. A házbelieknek feltűnt, hogy most még nyolc óra után sem mutatkozott. Bezörgettek hozzá, de semmi feleletet nem kaptak.

Gyanusnak tűnt fel a dolog s értesítették a rendőrséget, ahonnan Bikfalvy Miklós rendőrbiztos dr. Balkányi Ede orvossal jelent meg a helyszínén. A bezárt ajtót kinyitatták s amint a szobába beléptek, oly fojtó volt a lég, hogy csak az ablakok kitarása után juthattak lélegzethez.

Az asszonyt ágyában feküdvé, holtan találták. Kétségtelen, hogy a széngáz ölte meg.

A katasztrófáról táviratilag értesítették az elhunyt egyetlen leányát, Tóth Józsefné született Kaszás Máriát, aki Budapesten lakik. Az ügy iratait dr. Balla Bertalan rendőrtisztviselő áttette a kir. ügyészséghez.

Ujdonságok. Debreczen köztisztasági vállalkozója.

Debreczen város köztisztasági vállalkozója: a dicső természet, újra elkezdett látni az időt, hogy a közlekedési akadályokkal megbénított és pótadóktól torkig sujtott Debreczen lakosságán könyörüljön. Az utcákat, tereket térdig ellepő hóréteget becsüllettel agyonolvasztotta.

Oh dicső természet, milyen sok halálával tartozunk mi neked, a haladás jelszavával és nem a tényével agyonvetett debreceni lakosok. Kegyelmes voltál velünk szemben s mikor már saját külön városi vállalatunk tehetetlenségét és lomhaságát láttad, elolvasztottad a hóhegyeket. Már járnai se tudunk, a pótadás teher súlya alatt besüppedtünk a hóba, sőt még négy-százezer koronás szubvenciával támogatott villamosunk is odaragadt a hóba a stilszerűség kedvéért éppen a városháza előtt.

Oh dicső természet, milyen sok halálával is tartozunk mi neked. Nyáron, tikkasztó hőségben, mikor a mi saját külön rongyos kövezetünk, mint valami tűzes kályha leheli a forróságot és nemcsak a pótadótól, nemcsak a közterhektől, de a fulasztó hőségtől is izzadunk, megkönyörülj rajtunk, sőtét, hűvös felhőket hordasz szeretett városunk falai felé s úgy belocsolod utcáinkat, hogy szinte újra élünk.

Oh dicső természet, milyen sok halálával is tartozunk mi neked, hogy nyáron se hagysz el bennünket s mikor szemét lepi az utcákat, erős lélegzettel kifuvod a piszkot minden utcáról; vagy melegdeddel felszárítod a sárt és megint járnai tudunk küzdelmes utakon tülekedve, törve magunkat a — pótadó előteremtésén.

Oh dicső természet, légy ezután is kegyelemmel hozzánk, hogy még több halálával és elismeréssel és pótadóval tartozunk neked. Ne haragudj meg, amiért olyan tékozló sorban élünk s ne juttass bennünket Sodoma és Gomora sorsára, mert itt nagyon sok ember lótt s mit csinálnál annyi sóbálvánnyal. Elégdj meg oh dicső természet, a debreceni óriás hálványokkal, akik a haladás során olyan szépen módot adtak neked eddig is az érvényesülésre s ontd rájuk tovább is a te fénysugaraidat, hogy az örök világhosszág fényeskedjék nekik.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban G. Szabó Gábor segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly vallás-oktató lelkész, az Ispótyai templomban Uray Sándor lelkész, a Csapókerti imaházban Kovács János vallás-oktató-lelkész, a Homokkerti imaházban Könyves Tóth Kálmán lelkész; a Kistemplomban délelőtt 11 órakor Papp József segéd-lelkész prédikál.

* **Gazdasági előadást** tart Péterfy József gazd. szaktanár ma, szombaton este fél nyolckor az ipartestület dísztermében a munkásgimnáziumi előadások keretében. Ez alkalommal a tejtermelésről lesz szó; a tétel igen érdekes s ami Péterfy élvezetes előadása még vonzóbbá teszi, az a számos vetített kép. Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét az érdekes előadásra, mely teljesen ingyenes. A fűzet ára 10 fillér.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Breznói Prihradny Henry és neje szül. Szirmai Szirmay Eveline, mint szülei, Arthur, mint testvére, ugy a magunk, mint a rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen, szeretett jó kis leányunk és testvérem: Nandine f. hó 9-én, déli 12 órakor, életének 8-ik évében, rövid szenvedés utáni csendes elhunytát. Kedves kis halottunkat f. hó 10-én, délután fél négy órakor fogjuk a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Piac-utca 16. sz. háznál tartandó gyászszertartás után, a Szent Anna utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 12-én, reggel 9 órakor fog a mindenhatóknak bemutatni. Debreczen, 1912. febr. 9. Az örök világhosszág fényeskedjék neki. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezti.

* **A vasárnapi munkásképző** országos bizottság folyó hó 11-én, a m. kir. állami femipari szakiskolában rendez előadást. Az előadás tárgya a reklám és annak jelentőségéről szóló előadás, tartja László Béla kereskedelmi iskolai tanár. Az előadás második részét a tanítóképző intézet zenekara fogja kitölteni. Az érdekes és szórakoztató előadásokra méltán hívjuk fel a közönség figyelmét. Az előadás d. u. 4 órakor kezdődik a femipari szakiskola II. em. termében.

* **Akit a házbér bősített fel.** Zsoldos József volt bognármester — mint Szabadkáról írják — jelenleg a Stricker-féle börgyárban dolgozik mint napszámos. Lemészárlással fenyegette meg házigazdáját, amiért ez a házbér lefizetésére szolgáltatta fel. A mérges természetű embert a rendőrök bevitték a kapitányságra, ahonnan, miután a rendőrkapitány jól a lelkére beszélt, hazaengedték. De alig ért a lakására, szóváltásba elegyedett az egyik lakóval, Guttmann Jánosnéval, akit durva szidalmakkal illetett. Az asszony a bősült ember elől a konyhájába menekült. Zsoldos azonban utánarohant a konyhába, felkapott egy fejszét s azzal támadt az asszonyra, akit talán agyon is ütött volna, ha a többi lakók: Csercsics Józsefné, özv. Németh Józsefné az utolsó pillanatban oda nem rohannak s le nem fegyverezik a dühöngő embert. A három asszony nagy küzdelem után kicsavarta a fejszét Zsoldos kezéből s a brutális embert nagynehezen kilökték az udvarra. A rendőrség Guttmann Jánosné följelentésére a merénylőt letartóztatta.

* **Apróság a kis cárevicsről.** A hét éves Alexis cárevicsnek különös öröme telik abban, ha a fegyveres örök tisztelegnek előtte. Olyan nagyon gyönyörködik ebben, hogy amint megfigyelték, akárhányszor minden ok nélkül elmege az órházak előtt, csak hogy részesüljön abban a tiszteletben, ami persze igen simogatja a gyermek önzését. Am a história eljuttott a cár fülébe is, aki elrendelte, hogy az őrszemek többé ne tisztelegjenek a cárevics előtt. Elképzelhetni hát, mi szörnyű volt az ifjú carevics felháborodása, amikor legközelebbi reggelén kénytelen volt azt a megfigyelést tenni, hogy az a

katoná, aki előtt különös előszeretettel szokott defilézni, tudomást sem vett a fenséges jelenlétéről. Nagy izgalomban megkérdezte a katonától, hogy elfeledte-e, mi a kötelessége?

— A cár parancsára történik így! — hangzott a válasz.

A jövőd uralkodó erre ugyanaz a kis gyermek lett, aki csökönyösen ragaszkodik valami kedves multságához és miután töprengt egy pillanatig, megkerülte a katonát és lágy szóval így beszélt neki:

— Mégis, mégis, tedd meg csak egyetlen-egyszer. Megígérem neked, hogy a papa nem fogja megtudni!

* **Pályázat.** A debreceni kir. ítélőtábla kerületében több segélydíjas joggyakornoki állás van üresedésben. Az évi segélydíj 1000, illetve 1400 korona. A pályázat, melynek határideje folyó hó 29-ikén jár le, legközelebb fog megjelenni a hivatalos lapban. A kérvények a debreceni kir. ítélőtábla elnökénél nyújthatók be.

* **Tréfa a levegőben.** Newyorkból írják: A losz-angeleszi nemzetközi repülő versenynek kimagasló része Lincoln Beachey aviátornak szenzációs repülése volt. A vakmerő, félelmet nem ismerő pilóta megtréfálta a versenyre egybegyűlt közönséget, mely pedig ama tragikus hatás alatt állott, melyet előtte való napon Rutherford Page lezuhanása okozott. A vakmerő pilóta, akinél ma merészebb léghajós alig van Amerikában, hajmeresztő máttatványával ragadta el és ejtette bámulatba is, kétségbe is a közönséget. Beachey legszenzációsabb mutatója az volt, amikor gyönyörű körökben fölemelkedett négyszáz láb magasságra s azután hirtelen zuhanni kezdett. A versenytér közönsége megrémült, többen elájultak s nagy pánik tört ki. Mindenki azt hitte, hogy Beachey lebukott a magasból. A verseny rendezői automobilra, kocsira ültek és a versenytér mellett elterülő erdőségbe siettek. A száguldó kocsikon orvosok és mechanikusok is ültek. A mentőcsapat már nagy utat tett meg, midőn a magasságban újra megjelent Beachey. A tömeg ujongott, tapsolt. Beachey pedig körülrepülte a versenytérre és sapkájával üdvözölte a közönséget. A díjak nagy részét Beachey nyerte meg, aki Curtis-féle aeroplánon repült és több versenyben is részt vett.

* **Katonák skitanfolyama.** Kassáról táviratozzák: A kassai VI. hadtest csapatainak skitanfolyama ma indult meg Lőcsén, ahol a 85. gyalogezred parancsnokságának van alárendelve. A tanfolyam 18 tisztből és 120 főnyi legénységből álló állományát a VI. hadtesthez tartozó ezredekéből válogatták össze. A skicapat hat hétig fog a Szepességben gyakorlatozni.

* **Az Iparos-kör 1912. február 4-iki bálján** felülizettek: br. Berger v. huszár őrnagy 30 K, id. Varga Imre 20 K, Horváth János 20 K, Vámos Károly 20 K, Tóth István építész 20 K, Kereszturi János 20 K, Györfy Aladár 20 K, Kubinyi Lajos 20 K, Losonczy János 16 K, dr. Vadon Sándor 1 K, Davidházy Kálmán, Csapos János építőmester, Piek Nándor, Tóth István építőmester, Dihen János, Kocsis Imre, Máthéi János, Farkas Gyula, Szávay Gyula, Csurka István, Riesz Henrik, Harsányi István, Janik József, Hengye és Bradl, Dorsch Hugó, dr. Révi Nándor, Szent-Királyi Tivadar, Perczel Zs., Trnka Ferenc, Serli Ede, Fehér és Ritter építészek, Biczó Gyula és Sesztina Jenő 10—10 K, Vojta Géza, Juhász István és Nagy Sándor 8—8 K, Tolnai Dániel 6 K, br. dr. Láng Lajos orszgvül. képviselő, P. Nagy Árpád, ifju Varga Imre, dr. Tóth János, Tóth Aurél, Tóth Emil, Donogán, Barna Tamás, özv. Bazsek Jánosné, Fuchs H. Imre, Nagyváti Béla, Vass János, Varjassy Gyula, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Dézsi Lajos, Schneider Mihály, dr. Vitéz József, Gyürky Sándor, Fűvessy Lajos 5—5 K, dr. Tüdös János képviselő, Mezei Gáborné, Strompf János és Torma Lajos 4—4 K, Thieszen Arthur, Materny Lajos, Mentze Henrik, Polgár Marton, özv. Bánóczi Alajosné, Borsos János, Szöllőssy Daniel,

Munkácsi Mihály és Gombos István 3—3 K, Richter Pál Zágrábból, Ifju Ganofszky Lajos, Borsos József építész, Neumayer János, Ormós Gáborné, Szabó Tihamér, Kereszturi István, Sturm János, László Mihályné, Bánk József, Csonka Pál, Grosz Ignác, Varga István, Szabó László, dr. Varga Lajos, Lázár István, Jobbágy János 2—2 K, Nagy József, N. N., Taligácsi Lajosné, Kállay Sándor, N. N., N. N., N. N., Sarkadi József, Békessi Jánosné, Harsányi Imréné, Pelei Imre, Bór Ferencné, N. N., Fábrián András, Ritvald Jenő, Kalapács Gáspár, Schiszler Dezső, Sárga József, Polyák Barna, Horváth N. 1—1 K és Nyiri Sándor 40 fillér. Amidőn a szíves adományokat a debreceni iparos-kör nevében nyugtatjuk, egyszersmind a jövőre nézve is kéri a kör támogatását teljes tisztelettel: Biczó Gyula elnök.

* **Testvérek harca.** Aradról jelentik: Diószegi Gerzson, aradi háztulajdonos az anyai örökség miatt állandó haragosa volt Károly nevű bátyjának s azt, valamint ügyvédjét folyton agyonveréssel fenyegette. Tavaly nyáron Diószegi Gerzson baltával felfegyverkezve ment bátyja lakására, a ki azonban bezárkózott előle szobájába. Gerzson a baltával feltörte az ajtót, mire bátyja, szorongatott helyzetében, kétszer testvére mellébe lőtt, a ki szenvedett sérülései következtében hónapokig feküdt. Az ügyészség Diószegi Károly ellen szándékos emberölés kísérletéért emelt vádat. Az esküdtszék tegnap késő estig folyt tárgyalásán bebizonyult, hogy Gerzson meg akarta ölni bátyját, mire az esküdtek felmentő verdiktet hoztak.

* **Disznótör az iskolában.** Ez is aféle kis biharországi kultúrkép, amit meg kell rajzolni adalék gyanánt a művelődéstörténet számára. Nagyszalontáról jelentik, hogy tegnap meglepték Kádár Lajos iskolaszolgát, amint disznótört rendezett a református nagy iskolában. Az udvaron ölte le a pocakos kocát s a tanteremben a karsu kolbászokat és tömzsi hurkákat szerkesztette a háznépe. Mikor pedig a néhai malac minden részét a lovagiasság szabályai szerint feldolgozták, az első A) osztályban, meg a többi klasszikusokban vig borozó társaságok ültek a lakomához. Hogy másnap hogyan érezték magukat a nebulók a borgözös iskolában, arról nem kaptunk hírt, de kurátor uram, akihez a kis ügy tartozik, éppen nem tud megbotránkozni az eseten, bárha a pedellusnak csak vakáció idején van joga az eféle mulatsághoz. Egyébként a kurátor intézkedett, hogy a szolgáló hasonló házi ünnepeit talán mégse az iskolában rendezze a jövőben.

* **Éhen veszett halászfalu.** A leg-sötétebb és egyszersmind legborzalmasabb Oroszországból, annak fővárosából, Pétervárról érkezik az alábbi tudósítás. A Novoje Semlja-sziget egyik halászfalujának lakossága az utolsó emberig éhenhalt. Egy archangelszki halnagykereskedő néhány évvel ezelőtt több halász-családot telepített le Novoje Semlja egyik kis öble mellett, hogy ott halászsának az ő számára. A halászok azonban, akik az év tíz hónapján keresztül a külvilágtól teljesen el voltak zárva, nem voltak kellő mennyiségű élelmiszernel ellátva és amikor az archangelszki halnagykereskedő legutóbb elküldött egy gőzöst az új halásztelepre, az egész lakosságot halva találták. A falu kunyhói körül szanaszét hevertek az éhenhaltak csontjai, akik ott maradtak, ahol az éhség következtében összeestek. Egy anya a gyermekét tartotta átölelve, amikor utólerzte a halál. Egy orosz expedíció egyebkent Novoje Semlja délkeleti részén a múlt évben hasonló tragédia nyomait fedezte fel. Ott is több jel mutatott arra, hogy egy egész falu éhen halt.

* **Hajnal mulató.** A Hajnal mulató személyzete most a közönség általános óhajának engedve repizre készült. Az „Agyarajás” című egyfelvonásos életképet fogják megismételni Farkasné Palugyai Micivel a leány szerepében. Előkészületen vannak a „Razzia a Garni szállodában” című és a „Ludoktor” egyfelvonásos bohóságok is.

* **Véres emberfej a liztben.** Nagylakon megrendítő halálos szerencsétlenség történt a gőzmalomban. Gyorgyevics Péter sajtényi gazdálkodó hasonló nevű fiával örteni ment a gőzmalomba. Miközben az apa ismerőseivel a malom előtt beszélgetett, a legény a malom belsejében engedélyt kért a molnártól, hogy a felvonógépen mehessen fel a garathoz. A felvonógép megindult és a legény kíváncsian dugta ki a fejét a felvonó nyílásán és nem vette észre, hogy egy vasgerenda van a feje fölött. Egyszerre borzalmas sikoltás hallatszott a magasból, a következő pillanatban pedig egy véres emberfej zuhant le a lizt közé; a szerencsétlen legény feje volt, amelyet a vasgerenda a szó szoros értelmében elválasztott a törzstől. Amikor pedig a felvonót leeresztették egy fejnélküli véres emberi test bukott ki belőle. Az apa a borzasztó hirre ajultan rogyott össze és sok időbe telt, amíg magához térítették.

* **A szevillai árvizkatasztrófa.** — Madridból táviratozzák: Szevillában az árvizkatasztrófa mindnagyobb méreteket ölt. A lakosság szüntelenül dolgozik gátak emelésén, mintegy 15.000 munkás kényerét vesztette. A lakosság nagy inséget szenved. A vidéken a folyók falvakat és földeket árasztottak el. Algaba faluban egy bárka, amelytől élelmiszereket osztottak, felborult; három ember életét vesztette. Az özönvízszerről eső tovább tart. A király holnap Canalejas miniszterelnök kíséretében Szevillába megy.

* **Katoná párbaj az utcán.** Rómából jelentik: A Tiberisen túli városrészben ma véres eset játszódott le. A második számú bersagliere kaszányát aznap délelőtt meglátogatta Viktor Emanuel király és a felséges látogató tiszteletére a tisztek tombolat rendeztek a legénység számára. A tombola díjai „természetbeni” jó dolgok voltak: bor, sült csirke és egyebek. A főnyereményt — két tyukot — Stefano Zaro kaplár ütötte meg. Nagy örömeiben meghitta magával a szomszédos osteriába a jó barátját, Moroni közlegényt. Ott alaposan beboroztak és nekihangosodtak. A vita hevében Moroni — ugy látszik — tréfás párviadalra hívta ki a kaplárt. Ez kapott az indítványán és kurta kardja után nyult. De még minekelőtte kikaphatta volna hüvelyéből, Moroni kezében megvillant a kés, a következő pillanatban a kaplár szívében furódott. Zaro összerokadt, de volt még benne annyi erő, hogy miközben a kórházba vitték, egész uton Moroni ártatianságát hangoztatta:

— Semmi, semmi — suttogetta. Tréfa volt az egész.

De tíz percel utána, hogy a kórházba értek vele, kiadta lelkét a szerencsétlen. Gyilkos bajtársa eszeveszetten elrohant. A Porta Portese alatt szemközt jött vele az őrmestere. Annak előadta az esetét kétségbeesetten erősgette, hogy soha sem volt rossz szándékkal Zaro iránt; azzal folytatta menekülését. Azóta se került meg. A tragikus eset hirtelen Viktor Emanuel királyt is megindította. Már jelezte, hogy a szerencsétlen kaplár temetésén részt vesz.

* **A husrágóság a vidéken.** Makóról jelentik: A város tudvalevőleg a husrágóság mérséklése céljából hatósági husszereket állított fel, amelyről most tett jelentést Rákossy Gyula, Makó város rendőrkapitánya, Hervay István alispánnak. A főkapitány jelentése rámutatott azokra a visszaélésekre, amelyeket a mészárosok a közönséggel szemben megengednek maguknak és számadatokkal bizonyítja a hatósági husszék előnyeit. A hatósági husszék egy kilogramm mtrhahust 1 K 20 fillérért adott el ugyanakkor, amikor a mészárosok 1 K 60 fillérjével mérték a hus kilóját. Mindazonáltal a hatósági husszék is nyereséggel dolgozott. Mikor a mészárosok könyörgésre fogták a dolgot és a hus árát leszállították 10 fillérrel, a hatósági husszék, amely ily módon elérte célját, a husrásk leszállítását, beszüntette működését.

* **Leányvásár,** az idej operett sláger és a Kis gróf, kapható Antalffy zeneműkereskedésében, Szent-Anna 13.

* **Alkalmi és estélyi ruhák, blousok** óriási választékban megérkeztek Halmágyi Sámuel divatházába. Estélyi köpenyek lezállított árban.

* **Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők** Szabó Lajos fiainál.

* **„Debrecen“ sörözőkban** Hagenmacher-féle Szt. Gellért (barna) gyógsör kimérését a mai naptól megkezdtem, melyről a nagyközönséget tisztelettel értesitem. Kovács Aladár, „Debrecen“ szállodás.

* **Gyakorlott könyvelőnő**, jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

* **A Magyar király kávéházban** ma és a következő napokon Argenyi Endre József budapesti karmester, országos hírű szalonzenekara hangversenyez. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab.

* **Paplanok, matracok, ágypokrócok** kaphatók Szabó Lajos fia cégénél.

* **Bornyléváltartási könyvet** minden termelő és eladó köteles vezetni, hivatalosan előírt kiadás kapható 2 kor. Antalffy könyvkereskedésében, Szent Anna-u. 13.

Táviratok.

Justh nyilatkozata.

Budapest, február 9. A miniszterelnöknek Justh Gyulával folytatott tárgyalásairól különféle verziók láttak napvilágot. Justh ezekre vonatkozólag ma egy újságíró előtt így nyilatkozott:

— Mondanom sem kell, hogy szó sem lehet még a megegyezésről. A kormány fejével általánosságban beszélgettünk. A választójog kérdésében azonban kiegyenlíthetetleneknek látszanak az ellentétek.

Tisza István Arany Jánosról.

Budapest, febr. 9. A Műbarátok körében gróf Tisza István ma délután felolvasást tartott „Utazás Arany János körül” címmel. A nagy költő ugyanis 1850 körül nevelő volt a Tisza családnál s gróf Tisza igen érdekes intimításokat mondott el róla, amelyet a közönség tetszéssel fogadott.

Az Operaház intendánsa.

Budapest, február 9. Gróf Zichy János kultuszminiszter báró Bánffy Miklóst az Operaház intendásává nevezte ki. Bánffy feladata lesz az Operaház művészeti és anyagi viszonyait tanulmányozni s arról kimérítő jelentést tenni. Minthogy Kolozsvár első kerületének országgyűlési képviselője, le kell mondania mandátumáról.

A minisztertanács.

Budapest, február 9. A Bud. Tud., a kormány felhivatalosa jelenti, hogy délelőtt 10 órakor Khuen-Héderváry Károly gróf elnökletével minisztertanács volt, amely délután fél két óráig tartott. A miniszterelnök ismertette a bécsi tárgyalások eredményét, azután pedig folyó ügyekkel foglalkoztak. A miniszterelnök holnap visszautazik Bécsbe s vasárnap délelőtt jelenik meg újból a király előtt

Trónörökös a királynál.

Budapest, febr. 9. Bécsből táviratozák, hogy tegnap Ferencz Ferdinánd trónörökös, majd Aufenberg közös hadügyminiszter voltak öfelségénél kihallgatáson. Kihallgatásuk bizonyára összefüggésben van a magyar politikai helyzettel.

Gázol a villamos.

Budapest, febr. 9. Ma délelőtt a Fehérváry-úton a Közuti Vasut egyik kocsija elgázolta Reviczky Ferenc 19 éves műgyetemi hallgatót. A kocsi kerekei jobb lábát metszették le a szerencsétlen fiatalembernek.

Az esküdtek igazmondása. Szenzációs felmentés.

Miskolc, február 9.

A tegnapi esküdtbíróági tárgyalás újból olyan ítélettel lepi meg a nyilvánosságot, a mely fölülte alkalmas arra, hogy az esküdtbíróági intézményben való hitet megrendítse.

Az eset a következő:

Heinemann Lajosnak virágzó csemege kereskedése volt Miskolcon. 1906-ban megnősült. Házassága után azonban igen könnyelmű lett. Folyton kártyázott, üzletét elhanyagolta és e miatt felesége több ízben szemrehányást tett neki. Heinemann rosszul bánt az asszonnyal, féltékeny is lett rá és megtörtént, hogy revolvért fogott nejére.

1910-ben az üzletet a hitelezők elárverezték, a mire a házaspár, a nő családjának támogatásával, a mult év nyarán bérbe vette a diósgyőri Tapolca fürdőt. A férj azonban ekkor sem változott meg, tovább kártyázott és mulatott, a mi miatt és mert a férj féltékenységevel is gyötörte az asszonyt, napirinden voltak a botrányok a házastársak között.

Az üzletnek a lelke az asszony volt, a kit a környék szorgalmáért igen megszeretett s a ki — mint megállapítást nyert — semmi okot sem adott a féltékenységre.

A mult év november 27-én éjjel mulatás volt a fürdőn; mikor másnap a bevételt összeszámolták, újból féltékenységi jelenetet csinált a férj s e közben revolvért rántott elő, nejére lőtt, a kit a golyó mellén talált és életveszélyesen megsebesített. A megrémült férj ekkor önmagára is lőtt, de jelentéktelen sérülést szenvedett s néhány nap mulva felépült. Az asszony hetekig feküdt a miskolci kórházban élet-halál között s amikor felépült, valóságos roncs lett az előbbi csinos asszonyból.

A csendőrség Heinemannt latartóztatta és ügyével szándékos emberölés címén tegnap foglalkozott az esküdtbíróóság. A férj azal akarta menteni tettét, hogy felesége kacér volt és különben is csak tréfából fogta a revolvért feleségére.

— Szép kis tréfa az, ha valaki revolvért vagy kést fog a feleségére — mondja az elnök. — Okos ember nem tesz ilyet. Tisztességes, jóra való asszony volt a maga felesége, akit maga tett tönkre, mert minduntalan kártyázott, ami a gazdasági romlásukat okozta. Regényekbe és tragédiákba illő viselkedése volt magának, amilyeneket Shakespeare is írt.

— Kacér, kikapós volt a feleségem és úgy bánt a vendégekkel, hogy az már több volt az előzékenységnél.

— Vendéglőben udvariasan bánnak az emberekkel. Azt látom, hogy az asszony nem kacér, csupán előzékeny volt.

— A tanuk majd igazolni fogják, hogy kacér volt.

— Ha magának nem tetszett az asszony viselkedése, kergette volna el. Ehhez van joga, de megölni, nincs.

— Botrányos volt a viselkedése.

— Éppen ezért vált volna el tőle. Ha valaki nem jól él a feleségével, váljon el, de revolverrel, késsel, megöléssel fenyegetni, ezt nem. És maga felbérelte a cselődséget, hogy leselkedjenek az asszony után, csinál-e valamit.

— Okot adott rá.

— Magánál a féltékenységre már beteges tüneteket kezdett ölteni.

— Nem mondom, féltékeny voltam és ilyen állapotban követtem el tetteimet.

A bíróság ezután az asszonyt hallgatta ki, aki még mindig betegeskedik és nem tud a lábán állani. Elmondja szerencsétlen házasságának történetét, a férj kicsapongásait és az elnök kérdésére, hogy kívánja-e a férj megbüntetését, igennel felel.

A tanuk kivétel nélkül Heinemann ellen vallottak és különösen az alkalmazottak vallomása volt megdöbbentő, akik elmondták, hogy a férj felbérelte őket, hogy feleségét figyeljék meg, sőt ő maga — a férj — lyukakat furt az ajtókra, hogy azon keresztül leskelődjek nejére. Valamennyi tanu vallomása megegyezett abban is, hogy Heinemann igen jóra való asszony volt, aki nem adott okot a féltékenységre.

A bizonyítási eljárás ezzel befejeztetvén, a perbeszédre került a sor. A védő felmentést kért, mert ugymond, a férj nem bűnös, hanem csak a betegségig féltékeny, ezt pedig nem szabad büntetni, mert nemes érzésből fakad. S az esküdtek azt a verdik-et hozták, hogy a férj nem bűnös.

A közönség — ez is jellemző — megéljenze a verdiket, mire börtönőrökkel kiürítették a termet. A bíróság az esküdtek „igazmondása” alapján kénytelen volt felmentő ítéletet hozni, mire Heinemannt szabdlábra helyezték.

Csarnok.

A titok.

Folytatás.

Söréti ezután csak arra kérte szövetségstársát, hogy nyugalommal várja be további h iradását.

— Ha sikerem lesz — jelentette ki neki, — méltóképen juttatok belőle magának is részesedést; ha nem, akkor utoljára találkozunk.

— Bizony önnek menekülnie kell!

— Szó sincs róla! Nem a menekülést értem, hanem azt, hogy egymást nem ismerjük többé, egymásra nincs szükségünk és nem találkozunk. Maga ne keressen engem, én nem keresem magát. Megértette?

— Meg!

— Isten áldja! Remélje a legjobbat!

Iharosi sebesen távozott. Utközben jutott eszébe, hogy az állomáshoz nem mehet, mert a legnagyobb valószínűség szerint Sörétiék éppen most utaznak el Kishortra, a hol a hivatalos vagonbahelyezés megtörténik. Betért a legelső kis vendéglőbe, ott töltötte az időt egészen estig és akkor ment ki a vonathoz, akkor is utazott el Sörétiék után. (Folyt. köv.)

Budapesti gabonatözsde.

2 és fél fillérrel olcsóbb áron elkel (50 kilogr. ként) 10000 mm. buza.
Rozs, zab 5 fillérrel kisebb, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon gyöngye volt az irányzat. A gabonaneműek ára az enyhe időjárás és a kulisz lebonyolításai következtében lemorzsolódtak.

A forgalom nyugodt volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza ápril	1197	1196—
Buza májusra	1186	1187—
Rozs ápril	1068	1063—
Rozs okt.	932	934—
Zab ápril	1031	1038—1034
Zab októberre	875	867—
Tengeri máj. 1912	910	905—906
Tengeri jul.	904	900—901

Budapesti értéktözsde.

Az előzőszen nyugodt volt az irányzat, mert a külföldi jelentés nem buzdított. Az értékek ára az egész vonalon kissé emelkedett, de a későbbi folyamatban úgy a nemzetközi, mint a helyi értékek ledőltek árnyereségüket. A készáru piacon a Salgó, Klotild és Mercur részvény néhány koronával javult. A járadékpiacon esőndes.

A „Debreczeni Kölcsönös-Segélyező-Egylet mint Szöv.” XXVIII-ik rendes közgyűlését

1912. február 25-én d. e. 10 órakor, a Keresk.-Társulat disztermében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi záró-számadások és a felszámoló XXIII—1906-ik évtársulat vagyommérlegének beterjesztése.
3. 4 felszámoló- és a felügyelő-bizottság jelentése kapcsán az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása, a haazonfelosztás és az igazgatóság jelentésében foglalt egyéb indítványok fölötti határozathozatal.
4. A XXIX—1912-iki évtársulat megalakulásának kimondása, egyuttal a XXIV—1907-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok, amennyiben azok 14 nappal a közgyűlés előtt beadattak.
6. A kilépő Fenyő Sándor, Szabó Miklós, Dr. Szántó Sámuel és Szikszay Lajos igazgatósági tagok helyének betöltése.
7. A felügyelő-bizottsági tag és egy póttag újból választása 3 évre.

Jegyzet: Az évi záró-számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében kifüggesztetnek és minden egyleti tag által a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kivonat az alapszabályokból: 31. és 32 §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja 1—5 heti vagy havi törzsbetéte után egy szavazattal bír, minden további megkezdett 5 törzsbetét után egy-egy újabb szavazatot gyakorolhat, de saját betétei után tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat; minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás legfeljebb tíz szavazatra jogosít. Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó-lapok adatnak ki. Az igazolványok a közgyűlést megelőzőleg legalább 2 nappal a szövetkezet helyiségében, a törzsbetét-könyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyancsak ezen időben bemutatandók a meghatalmazások is. A közgyűlés helyén és idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adatnak ki. A kilépett igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok újból megválaszthatók.

KIADÁSOK.

Eredmény-számla.

BEVÉTELEK.

Állami és községi adók	17517	82	Kamatokból	462019	14
Igazgatósági, tisztifizetések és lakbérek	110270	01	Késedelmi fillérek	15370	68
Kezelési költségek	12322	43	Különbözők	59919	79
Alapok alapszabályszerű kamatai	23554	08			
Nyereség	373645	27			
	537309	61		537309	61

Debrecen, 1911. december hó 31-én.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Pénztárkészlet	44664	38	Heti és havi törzsbetétek összege	6599769	80
Kötelezvények értéke	8932510	—	Tartalékok	551125	46
Intézeti ház	692087	13	D. E. T. P. mint a Tiszav. Hitelsz. kötelek. központ	1738000	—
Tiszavidéki Hitelsz. kötelék.-üzletrészei	24250	—	Hitelezők O. M. B. törl. kölcsöne	288532	78
Biztosítékok	22948	12	Tisztviselők nyugdíj alapja	138171	15
Felszerelvények értéke	21439	22	Jótekonysági alapok	13042	57
Könyvek és nyomtatványok értéke	3935	63	Átmeneti kamatok	11181	86
Különbözők	18528	06	Különbözők	46893	65
			Nyereség	373645	27
	9760362	54		9760362	54

Debrecen, 1911. december hó 31-én.

Tikos József,
igazgatóhelyettes főkönyvelő.

Fenyő Zádor Lajos,
igazgatósági elnök.

Dr. Szántó Sámuel,
ügyvezető-igazgató.

Dömsödy Imre,
főpénztáros.

Felügyelő-bizottság:

Dr. Boldizsár Kálmán.

Hantel Vilmos.

Kövy Lajos.

Lovász János.

Hölgyeim
a legolcsóbban
Berényi női szabó
Péterfia 4 szám alatt
Készít elegáns Costümöket és bármely alkalmi toalettet. 601
Szíves párfogást kér.
Intelligens urleányok a szabás és varrásban oktatást nyernék.

Gyönyörű ujdonságok

„REFORM“
fűzőkben

5 koronától feljebb.

Nagy András-nál

Kistemplom mellett. 608

Választékot
készséggel küldünk.

Hirdetések jutányos áron
felvételek a
„DEBRECENI UJSÁG“ részére a kiadó-
hivatalban, Lamprecht-ház. Plac-u. 42

18943—1911, tkv.

Arverési hirdetmény kivonat.

A debreceni kir. t-szék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miklóssy Gyula mint néh. dr. Árvay Béla ügyvédi irodája részére kinevezett ügygondnok végrehajthatónak, Nagy Sándor végrehajtást szenvedő álleni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő, debrecen sz. kir. város határában fekvő, a debrecen, p.-halápi 141 sz. tjkvben, A + 394. hrsz. a. felvett a végrehajtást szenvedett nevében álló halápi kaszáló-a, Debrecen sz. kir. város közönsége javára C: 1 sorsz. a. bekebelezett s fahordó szekerek szabad járás kelése, fahordó vasut építéséhez szükséges terület elfoglalása, makkoló sertések járás-keleése s a vadászati jog értékesítése iránti szolgálmi jog, továbbá a kaszáló birtokosok javára C: 2 sorsz. a. bekebelezett közös téli legeltetés türe iránti szolgálmi jog feltétlen épségben hagyásával 661 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi március hó 8-ik napjának délelőtti 9 órákor e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási ár 2/3-án alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debrecen, 1911. december hó 22 napján.
Kir. törvényszék tkvi hatóság,

Bolváry

s. k. tszéki bíró,

A kiadmány hitelét

Olvashatatlan
igazg. tk.-vezető.

606

Ára tucatonként 4, 6, 8
10 korona. 530

Kapható minden szolid szakma üzletben. OLLA GUMMIT több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utazatot mint „ép oly jót“ felidcsérni.

Transylvania

LOUIS FRANÇOIS & CO

csaszari és királyi udvari szállítók

Promontor

Debreceni képviselő

287

Trigárszky Emil.

Telefon 158.

Modern asztalos műhely.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására juttatni, hogy 14 év óta fenálló asztalos műhelyem

a legmodernebb gépekkel villanyerőre berendeztem.

Nemcsak magánosoknak, de bognárok ácsok, asztalosok, részére is elfogadok minden gépmunkát.

Ugy a nagyközönség, mint az érdekelt vállalkozók párfogását kérve maradtam

tisztelettel:

Ugyanosaik nálam
három teljesen mo-
derno hál szoba be-
rendezés eladó. :-

Vankó András
asztalos

!!BUTOR!!

Telephon 377 és 484.

Modern asztalos és kárpitós butorok lakberendezések menyasszonyi kelengyék óriási választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Plac-utca 44. 368

az udvarban.

Menyasszonyi kelengyék

nagyvállasztékban.

Porcellán étkező készletek.

Kavé, tea és mokka-szervizek.

Mosdó asztali felszerelések, Jour készletek. Űvegyszervizek.

Legújabb petroleum függő-lámpák

Alpakka és ezüstölt ovóeszközök.

Képkorotek, Menyasszonyi ajándékok.

LÁM SÁNDOR

üzletében

Plac-utca 5.

Telefon 191.

Debrecen szab kir. város erdőhivatala.

147—1912.

Árverési hirdetmény.

A Nagycserén levő 1469 csomó galy nyesedék és sommai erdőri laknál levő 900 darab kaszoló czövek, a folvó hó 16 és 17-én azaz Pénteken és Szombaton a helyszínen megtartandó árverésen elfog adadni.

Összejövétel lesz reggel 9 órákor a somai erdőri laknál.

Debrecen, 1912. február hó 9.

Török Gábor

erdőmester.

141

Hatóságilag engedélyezett

végeladás!

az összes raktáron lévő!

rőfős áruk

gyári áron alól lesznek árusítva nagy raktár női szövetekben

Klein Testvérek

Csapó-utca 17. sz. alatt. 688

Gyomorgöres, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb házszer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

314

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

Meghívó.

A „HAJDUMEGYEI NÉPBANK mint SZÖVETKEZET”
VIII-ik évi rendes közgyűlését

1912. február hó 25-én, délelőtt 11 órakor, saját helyiségében (Piac-u. 69 sz.) tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzleti év eredményéről.
 2. 1911. évi mérleg és zárszámadások, valamint az 1907. évi IV-ik évtársulat vagyonmérlegének előterjesztése.
 3. A felügyelőbizottság és a felszámolóbizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a felszámoló-bizottság részére.
 4. Az 1912. évi IX. évtársulat megalakulásának kimondása és az 1908. évi V. évtársulat felszámolóbizottság választása.
 5. Négy igazgatósági tag választása.
 6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal, 10 tag aláírásával az igazgatósághoz nyújtandók b.
- Debrecen, 1912. február 8-án.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból: 57. §. A közgyűlésen csak a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetéti után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.
58. §. Távollevő más tagok útján, nők a szövetkezet valamelyik férfi tagja, kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt levők és jogi személyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat.
A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni. Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján 20-nál több szavazattal.
59. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 héttel hátralékban vannak, vagy kölcsönből eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg nem rendezik, sem szavazati sem választási joggal nem bírnak.
61. §. A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról és szavazatainak számáról szavazó-lapot kap.
A szavazó-lapok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a törzsbetét könyvecskék felmutatása mellett adatnak ki.
A közgyűlés helyén és idejében szavazó-lapok nem adatnak ki azok, akik szavazati-lapokkal nem bírnak, sem cselekvő és szenvedő választói jogaikat nem gyakorolhatják.
A közgyűlésen kívánatra a személyazonosság igazolandó.
81. §. A zárószámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

	Kor.	fill.		Kor.	fill.
Pénztár	7076	56	IV/1907—IX/1912. évi törzsbetétek és ennek haszoneredménye	1336276	80
Girószámla az Osztrák-magyar Banknál	529	54	*Veszteségi tartalék alap	31500	—
Magy kir. Postatakarékpénztár	954	21	Visszleszámítás	948980	—
Kötelezvények	2308438	22	Folyószámla hitelezők	25730	76
Folyószámla adósok	1336	66	1912 évi beírásdíjak	1567	—
Felszerelések, könyvek és nyomtatványok	10025	81	Különbözők	26079	42
Ingatlanok	51088	79	Nyereség	55091	44
Előlegek	4829	46			
Többek	105	95			
Atmeneti tételek	40840	22			
	2425225	42	*Ez idei dotációval együtt 35000.— K.	2425225	12

VESZTESÉG.

Eredmény-számla.

NYERESÉG.

	Kor.	fill.		Kor.	fill.
Költségek:			Kamatok és illetékek	198725	35
Adó	15257	61	Késedelmi illetékek	7121	49
Lakbér	3932	67	1911 beírásdíjak	4188	—
Vegyes kiadások	8433	45			
Személyi kiadások:					
Igazgatósági tiszti fiz. és lakberek	48039	92			
Igazgatósági működési díjak	3970	—			
Napibiztosí díjak	1320	—			
Leírások:					
Felszerelésekből	664	05			
Könyv és nyomtatványokból	449	92			
Kötelezvények értékéből	4441	—			
Visszleszámított váltók kamatai	68434	78			
Nyereség	55091	44			
	210034	84		210034	84

Debrecen, 1911. december 31-én.

Hoffmann Kálmán,
főkönyvelő.

Mayer János,
alelnök.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

ifj. Widder Sámuel,
ügyv. igazgató.

Glück Márton
pénztárnok.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Dresdner Armin.

Bacsa Géza,

Mandel Ernő.

Minden szó egyszeri be-
írása két fillérből 5
fillér. Vestagabb be-
írásból 10 fillér. :-

APRÓ HIRDETÉSEK

Levéli hirdetéseknek legyenek legfeljebb két sorosak, csak a vázlatra szabványos elrendezést kell mellékelni.
Tudakosoknál a hirdetés száma a kiadványtól mindig kiderül.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélgye-
nyekben is beérkező.

Levelezés.

Rossz idő.
Közbejött akadály és el-
utazás miatt csak márci-
us kilencedikén várhatom.
2106

Nemérték
semmit, értesítsen bőveb-
ben. Margit. 2124

Két
csinos lány ösmeretség
hiányába óhajt megismer-
kedni kereskedő vagy job
iparossal, ki kedveli a
táncot. Levelet a kiadóba
„Biztos táncos” jellegre.
2126

Ajánlat.

Tea
különlegességek 10 de-
káknént 50 fillértől fel-
jebb. Király fűszerüzle-
tében Dégenfeld-tér. 97

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Főter.
96

56
fillérbe kerül egy pár
férfi vagy női harisnya
fejűs pamuttal együtt.
Benyáts E. harisnyagyára
Debrecen. 95

Mérlegképes könyvvezető

perfekt német magyar
levelező több évig
működött előkelő rész-
vénytársaságnál, fel-
mondatlan 609

állását óhajtja
változtatni.

Szíves meghívást kér
„Órálló munkaerő”
jellegre a kiadóban.

Király
kávét mégis a legjobbak,
kivánatra vevő előtt pör-
kölye, Debrecen, Dégen-
feld-tér 11. 93

A Piac-
utca egy elegánsan bu-
torozott utcai szoba, gáz-
világítással kiadó azonnal
Cim a kiadóban. b

Üzlethelyiség
Hatvan-utca 5 esetleg la-
kással is kiadó. 2091

Lakás
két 4 szobás eleti Hatvan
utca 5 sz. 2090

Kiadó
uriliasan burtozott kül-
önbejárati szoba Cegléd-
u. 14 Kossuth-utca végén.
2085

Kiadó
utcai 4 szobás modern
urilakás, minden komfor-
tal Arany J.-u. 39 május
elsőjéig. 2050

Kiadó
Széchenyi-uton 32 számú
modern, kényelmes uri-
ház. Értekezhetni hely-
színen. 1879

Kész
divány kapható Nagy An-
tal kárpitosnál. Arany Já-
nos-u. 38. 1665

Pérez kellene?
gyorsan és olcsó kamatra
forduljon bizalommal az
„Általános Ügyvivőség,
bankirodájához Hatvan-
utca 5. sz. 2089

Kiadó
utca 3 szoba, eseléd-, elő-
és fürdőszoba, konyha,
kamra, villany stb. máj.
1-re. Domb-u. 20. Kocsis
Imre. 2103

Krumpli
mészája 8 kor. Révi, Hat-
van-u. 76. sz. 2100

Üzlethelyiség.
hentes, mészáros, pék,
vagy szusternek kiadó.
Bethlen-u. 29. 2101

Modern
utcai 3 szoba, fürdő szo-
bás lakás kiadó, vízveze-
tők villanyvilágítással tel-
jes felszereléssel. Agárdi
utca 14. 2078

Öt szobás
utcai lakás fürdőszobával
májusra kiadó. Teleki
utca 94. 2105

Házi
varrónő ajánlkozik bluz,
pongyola és ruhák meg-
varására 80 kr. egy napra
Bethlen-u. 57. 2106

Jóírásu
és jó megjelenésű kisas-
zony alkalmazást nyer.
Frank testvéreknél. 2116

Kiadó
május 1-re a Teleki-utca
elején három szobás utcai
lakás udvarral esetleg
istállóval. Értekezhetni
Tisza Sámuelnél. Állomás
tisztillak, emelet. 2113

Cipesz
vagy szabó mesternek
bőli, hozzátartozó két
szoba, konyha, speiz, vil-
lany világítással kiadó
május 1-re. Főterhez 5
perc. Értekezhetni Nem-
zetőr-utca 3. házigondnok-
nál. 2122

Ismét

érkeztek tiszta len és
és mozapol vászomból

Angol ágyhuzatok meg-
lepő olcsó arány, kézi-
límzet angol párnahuzat
és kapritz, egyes darabot
is eladok. Finom Len-
vászón ágylepedő készen
darabja 140 kr. Finom
flór reform nadrág 150
kr. Finom klotszoknya
140 kr. Női finom gassé-
keztűi párja 75 kr. Egy
s. ép sztor 220 kr. Gyapjú
kosztümkeime, asztaliuók
tabietak. 691

**Férfi és női finom fe-
hánemű, háloingék,**
férfi és női tiszta gyapjú
hari-nya a legolcsóbban

Kerlésznél
Sas utca.

Gyermek és felnőtteknek
Lüster, Klott és
Karton kőtenyek
mesés olcsón.

Két
szoba, konyha mellék ho-
lyisógekkal villanyvilági-
tással azonnal jutányosan
kiadó. Zugó-u. 7. 2119

Kiadó
lakás, 3 szoba, előszoba,
konyha, speiz, villanyvi-
lágítás, május 1 re. Nem-
zetőr-utca 3. Értekezhetni
Házigondnoknál. 2123

Négyhónapos
kis lányom kiadnám dai-
kaságra Szécsényi-u. 12.
2117

A kóser
m. hus és növendék hus-
nak nála kl. 80 kg. Pásti
utca 6. Glük. 2118

Ügyes
varónő házhoz ajánlkozik
Darabos-u. 42. 2127

Butorozott
szoba kiadó, esetleg teljes
ellátással is. Cim a kiadó-
hivatalban. 2114

Kereslet.

Keresek
egy 3 szobás modern lak-
kást Május 1-sőre. Cim
Piac-utca 49. II-ig udvar-
ban az emeleten. b

Fiatal
házaspár keres május 1-re
egymásba nyíló két szoba
előszobás feltétlen tiszta
féregmentes lakást. Aján-
latokat ármegjelölésével
„Lakás” jellegre a kiadó-
gőre a kiadóhivatalba ké-
rek. b

Házmaster
fizetés nélkül felvétetik.
Atilla-tér 1 szám. 2068

Tanuló
fizetéssel felvétetik Apró-
dy József órák ékszo-
résznél Egyháztér 5 sz.
(Nőipariszkola épület) 2054

Kereskedelmiben
érettsegizett református
ifju alkalmazást keres.
„Wienben praktizált. ki-
adóhivatalba. 2053

Kisasszony
kezdő fizetéssel irodába
felvétetik. Cim a kiadó-
hivatalba. b

**Hatvan-utca 11 sz.
háznál** 592

**1 üzlethelyiség 1
udvari 3 szobás
és egy emeleti
4 szobás lakás
május 1-ére**

kiadó.

Értekezhetni lehet
a Stern kefégyárba.

Egy
jó ragasztó kerestetik ci-
pész üzletbe. Mester-u. 32.

Takarítónő
fiatal tisztességes, egész
napra, könyvel jelentkez-
het Kigyó-utca 41 szám.
2083

Magánosj
ur, május 1. keres egy
utcai szoba, előszoba,
konyha és spájzból álló
lakást, esetleg előszoba
nélkül. Cim a kiadóban.
2099

Debrecen
szállodában Debrecen, pin-
cér tanonc felvétetik. 2115

Két
jócsaládból való fiu gép-
lakatos tanulónak felvéte-
tik Stern kefégyárba. 2125

Elveszett
egy 4-5 hónapos fehér
sárga toltos vadaskölyök
kutya. Megtaláló tudassa
Rákóczi-u. 18. III5 jutalom-
ban részesül. 2108

Fiatal
kplcsár kerestetik, tuda-
kozódni lehet Klein elhe-
lyező intézetbe. Dégen-
feld-tér. 2107

Házmaster
kerestetik azonnali belé-
pésre, tisztességes feglal-
kozásu kis családú, kap
szobát, konyhát, kamarát,
fáskamarát. Jelentkezhet-
ni Timár-u. 50. 2110

Eladás.

Eladó
circa 500 mázsa jöminő-
ségű búkköny szőna. Ér-
tekezhetni Hajduböször-
ményben Semberly Mik-
lós tulajdonosnál. b

Eor
saját termés, 50 hectó,
hordónként is eladó Mark-
breit Csapó 79. 2071

Egy
fűszerberendezés eladó
Csapó-u. 18. 2068

Derecskén
az Ipar kávéház hazu-
költözés miatt jutányosan
azonnal eladó. 1999

Eladó
egy jó forgalmu kávéma-
rés kifőzőessel. Árpád-tér
7., ugyanott egy jókarban
levő laikonyha sátor
eladó. 1912

Egy
szép gyermekkosci eladó
Arany János 19. kereszt-
épület. 2128

Eladó
Zöldfa-u. 10. számú jól
jövendelő ház Értekez-
hetni Szilágyi Bálint szót-
lásbiztosnál. 2097

Egy
forgalmas mosoda sürgő-
sen eladó Arany János
utca 5. Biztos megjelölés.
2111

Egy
jóforgalmu vendéglő u/
berendezéssel eladó. Gőza
utca 1. sz. 2112

Vár-utca
10. számú ház szabadkéz-
ből eladó. Értekezhetni
lehet Boros Izidornál,
Kossuth-u. 2. 2120

Darabos
utca 45. sz. ház eladó

Regény
olvasók lapunk kiadóhiva-
talában megszerezhetik a
Kis angyalom című re-
gényt nyolcvan filléért.
Diszkrétésben 1 korona 20
filléért. Báthoriék Ipoly-
kája regény 80 fill.

**Plüsch, Bársony és
Posztó jegykabátok**
egyedüli legolcsóbb
bevásárlási forrás 446 **Rózsá Kistemplombazárban Debrecen.**

Uj. Biztosítjuk, a nálunk tisztított ruha-
darabok pecsétjei nem
ujulnak meg. :- :-

Uj. Hrabéczy E. D. Gőzmosó
vegytisztító és ruhafestő r.-t.

Széchenyi-u. 42 sz. T. 323.
Hatvan-u. 11 sz. T. 578.
Csapó-u. 30 sz. T. 668. 444

Uj!

Szabászat, varás
és minta rajzolásból ugy a francia mint
az angol módszer szerint alapos okta-
tást nyernek csak kizárólag intelligens leányok
özv. **Knothy Kovácsné Silye Gabriella**
Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és
varró iskolájában. Beiratkozás bármely na-
pon, Vasár- és ünnepnapok kivételével reggel
9-12-g, délután 3-5-ig. 403

**Eladó házak és házhelyek
a Bozzay-telepen**
kevés befektetéssel, a fentmaradott kölcsön
könnyű visszafizetéssel, heti vagy havi
részletekben. 667

Értekezni lehet a telepen
Bozzay-u. 11. sz.
Egy egész utca.